

Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeler Birliđi

AKTOB
TURİZM
ARAŞTIRMALARI
ŞUBAT 2024

2023 YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

AKTOB
TURİZM
ARAŞTIRMALARI
(ATA)/3

SUNUŞ

Merhaba,

Pandeminin ardından Türkiye ve Antalya turizmi; hem kayıplarını telafi etti hem de 2024 ve ötesi için yeni trendlerini belirledi.

Dünya ekonomilerinin de toparlanma kaydettiği 2023 yılında, bazı bölgesel gerginliklerin sürdüğü görülse de, Türkiye turizmi için daha net bir manzara vardı.

2024 yılında ise ana pazarlarımızda gelişme genellikle sürüyor ancak bir kaç pazarda gelişme kısmen yavaşlayabilir.

Diğer rakip destinasyonların da kendine has sorunlarının olduğu bu dönemde rekabet, eskisinden farklı olacağı benzer.

Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Mehmet Ersoy ve kamu idaresi, sektörümüzle birlikte, yeni dönemin farkında olarak, gerekenleri yapma konusunda daha duyarlı haledir.

Görülecektir ki 2024 yılı, turizmde yeni aşamaya geçildiğinin işaretlerini verecektir.

İyi bir sezon dileklerimle,

*Kaan Kaşif Kavaoğlu
AKTOB Y.K. Başkanı*

Antalya Turizmi 2023

Trendden sapmalar yükseldi ama potansiyel hala yüksek

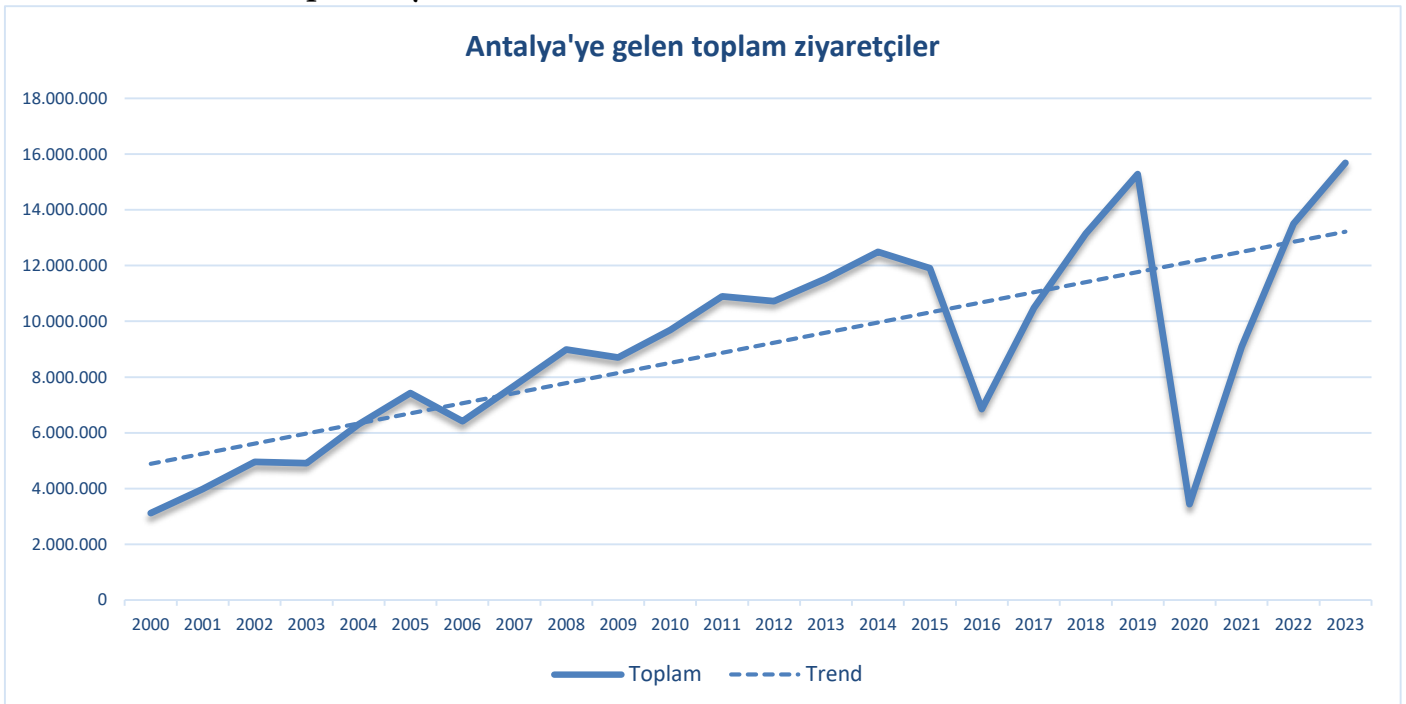
Antalya turizmi, sınırdan yapılan girişlerde 2023 yılında da rekor seviyeye ulaştı. 2022'den sonra elde edilen yeni zirve, geçmiş 25 yıllık dönemde oluşan trend doğrultusunda, yeni bir yere işaret ediyor.

Ancak 2015 sonrasında Türkiye ve dünya turizminin özel ve genel sorunlarından kaynaklı eğilimlerindeki oynaklık ya da trendden sapma aralığı oldukça yüksek gerçekleşti.

Gerek, Rus uçağının düşmesi ile başlayan trendden sapma derecesi, dünyanın en yaygın salgını Covid ile birlikte iyice hızlanmıştır. İzleyen dönemde Rusya'nın Ukrayna'yı kısmen işgali ile ölçümünde oldukça zor bir döneme daha girilmiştir.

2023 sonlarına doğru başlayan İsrail-Hamas çatışması da Türkiye ve Antalya turizmini yakından etkileyen bir başka trenddir. Çünkü, bu çatışmalar yarım asırdan fazla periyodik olarak yaşanmaktadır.

Tüm bu olumsuz gelişmelerde, Antalya'ya gelen turist sayısı düşüşü daha derin ve trendden sapması yüksek özellik gösterirken, izleyen yükseliş yıllarında daha ılımlı gelişme kaydedilmiştir. 2024 yılında da İsrail ve Ortadoğu pazarının etkileri verilere yansiyacaktır. Şu anda, Ortadoğu'daki gelişmeler ziyaretçi sayısında keskin trend sapması yaratmadı.

Antalya Turizmi 2023

ANTALYA 2023'TE 15 MİLYONU AŞTI

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre, 2023 yılı 12 aylık dönemde Antalya'ya yurtdışından gelen turist ve ziyaretçi sayısı % 16 gelişme ile 15,7 milyona yaklaştı. 2022'de 13,5 milyon kişi geldi.

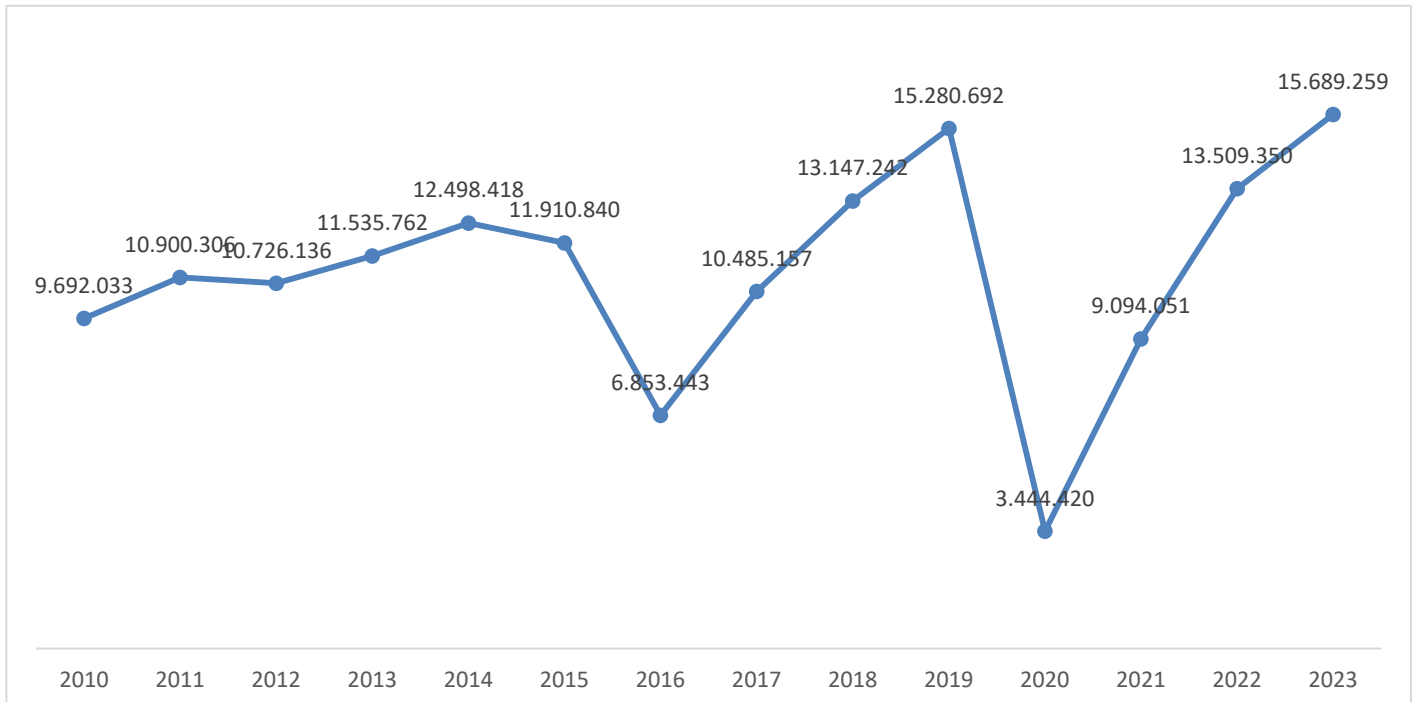
Yabancı sayısı 12,8 milyondan 14,7 milyona ve vatandaş sayısı da 682 binden 928 bine yükseldi.

2023 yılında Rus turist sayısı yüzde 13,4 artışla 3,44 milyona ulaştı. Almanya'dan gelenler de yüzde 17 artışla 3,30 milyona yaklaştı.

İngiltere'den gelenlerin sayısı da yüzde 13,3 artışla 1,3 milyon dolayına geldi.

Dördüncü sıradaki Polonya ise yüzde 38,5 artışla 1,1 milyon bandına yaklaştı.

Antalya'ya yurtdışından gelen ziyaretçi sayısı

Antalya Turizmi 2023

Antalya'ya gelen turist sayısı

	Oca-Aralık 2022	Oca-Aralık 2023	Değişim,%
RUSYA FED	3.033.925	3.441.788	13,4
ALMANYA	2.826.329	3.303.923	16,9
İNGİLTERE	1.147.708	1.300.537	13,3
POLONYA	765.121	1.059.661	38,5
HOLLANDA	443.890	472.063	6,3
KAZAKİSTAN	357.560	396.074	10,8
ROMANYA	292.544	354.220	21,1
ÇEKYA	221.035	296.531	34,2
İSRAIL	278.435	285.480	2,5
UKRAYNA	138.286	270.378	95,5
LİTVANYA	206.495	224.737	8,8
BELÇİKA	191.884	196.478	2,4
SLOVAKYA	155.780	191.848	23,2
DANİMARKA	211.428	186.747	-11,7
FRANSA	150.569	176.992	17,5
İSVİÇRE	161.275	169.614	5,2
AVUSTURYA	129.999	166.539	28,1
MOLDOVA	162.553	163.282	0,4
BELARUS	123.202	163.173	32,4
İSVEÇ	187.463	155.576	-17,0
MACARİSTAN	102.162	131.029	28,3
NORVEÇ	85.118	121.602	42,9
İRAN	136.089	96.915	-28,8
LETONYA	71.460	82.056	14,8
SİRBİSTAN	93.897	81.765	-12,9
ESTONYA	77.953	76.150	-2,3
BULGARİSTAN	64.888	75.229	15,9
KOSOVA	74.224	69.495	-6,4
FİNLANDIYA	74.440	68.652	-7,8
ÜRDÜN	84.909	67.605	-20,4
AZERBEYCAN	70.487	62.098	-11,9
BOSNA - HERSEK	59.848	55.504	-7,3
MAKEDONYA	53.176	48.677	-8,5
ÖZBEKİSTAN	31.628	44.377	40,3
KIRGIZİSTAN	38.565	44.311	14,9
ABD	29.784	43.846	47,2
LÜBNAN	31.473	40.673	29,2
ARNAVUTLUK	35.179	39.063	11,0
İTALYA	30.701	36.084	17,5
İRAK	41.927	34.616	-17,4
İRLANDA	21.924	26.362	20,2
GÜRCİSTAN	16.742	21.959	31,2
HAYMATLOS	19.255	18.250	-5,2
HİNDİSTAN	11.142	16.698	49,9
SLOVENYA	16.033	16.381	2,2
KUZZEY K.T.C.	12.426	16.291	31,1
CEZAYİR	14.726	14.399	-2,2
SUUDİ ARABİSTAN	5.320	14.288	168,6
İSPANYA	10.306	13.883	34,7
HİRVATİSTAN	11.658	13.368	14,7
KANADA	11.049	12.266	11,0
PORTEKİZ	10.238	11.964	16,9
FAS	10.909	9.744	-10,7
KUVEYT	18.635	9.677	-48,1
FİLİPİNLER	8.171	8.908	9,0
AVUSTRALYA	5.710	8.789	53,9
FİLİSTİN	12.141	8.741	-28,0
ÇİN	6.165	7.887	27,9
LÜKSEMBURG	7.435	7.697	3,5
PAKİSTAN	5.756	7.166	24,5
YUNANİSTAN	6.504	7.058	8,5
MİSİR	3.886	5.029	29,4
BREZİLYA	3.202	5.022	56,8
TUNUS	8.965	4.566	-49,1
TACİKİSTAN	3.043	4.393	44,4
AFGANİSTAN	3.609	4.301	19,2
PERU	639	3.705	479,8
ENDONEZYA	3.734	3.377	-9,6
GÜNEY AFRİKA	2.215	3.310	49,4
G. KORE	2.082	3.127	50,2
SURİYE	3.623	3.107	-14,2
BAHREYN	5.943	2.926	-50,8
KARADAG	2.336	2.584	10,6
KOLOMBİYA	1.807	2.394	32,5
KATAR	3.397	2.185	-35,7
BAE	2.045	1.991	-2,6
VİETNAM	1.573	1.950	24,0
TAYLAND	1.549	1.905	23,0
MEKSİKA	1.079	1.748	62,0
ERMENİSTAN	1.869	1.607	-14,0
YENİ ZELANDA	967	1.593	64,7
JAPONYA	975	1.488	52,6
BANGLADEŞ	1.019	1.412	38,6
İZLANDA	1.433	1.209	-15,6
SRİLANKA	928	1.196	28,9
ŞİLİ	633	1.189	87,8
ARİJANTİN	680	1.101	61,9
NİJERYA	1.052	1.099	4,5
DİĞER	46.796	124.117	165,2
YABANCI	12.826.713	14.760.795	15,1
TC	682.637	928.463	36,0
TOPLAM	13.509.350	15.689.258	16,1

Kaynak: KTB

Türkiye'ye gelen turist sayısı

	Oca-Ara 2022	Oca-Ara 2023	Değişim
Rusya Fed.	5 231 983	6 313 675	20,7
Almanya	5 676 205	6 193 259	9,1
İngiltere	3 361 819	3 800 922	13,1
Bulgaristan	2 882 122	2 893 092	0,4
İran	2 331 074	2 504 494	7,4
Gürcistan	1 514 810	1 633 977	7,9
Polonya	1 135 700	1 539 123	35,5
ABD	993 228	1 334 337	34,3
Hollanda	1 244 295	1 232 220	-1,0
Irak	1 208 895	1 051 721	-13,0
Fransa	985 148	1 031 824	4,7
Romanya	886 295	990 005	11,7
Azerbaycan	683 835	855 445	25,1
Ukrayna	675 416	839 729	24,3
Kazakistan	712 108	826 319	16,0
Suudi Arabistan	497 897	820 683	64,8
İsrail	839 637	765 776	-8,8
Yunanistan	569 141	686 480	20,6
İtalya	419 764	602 176	43,5
Belçika	595 969	596 355	0,1
Avusturya	454 474	496 482	9,2
Özbekistan	419 666	470 644	12,1
İsviçre	382 735	390 044	1,9
Ürdün	494 624	384 680	-22,2
Çekya	295 430	384 158	30,0
İsveç	415 538	364 984	-12,2
Kuveyt	480 076	363 070	-24,4
İspanya	297 040	324 690	9,3
Danimarka	356 017	319 835	-10,2
Srbistan	357 651	311 738	-12,8
Beyaz Rusya	239 953	309 216	28,9
Cezayir	210 476	292 505	39,0
Moldova	274 245	288 377	5,2
Litvanya	251 574	277 810	10,4
Hindistan	231 459	274 159	18,4
Fas	251 698	262 124	4,1
Lübnan	272 847	257 781	-5,5
Kuzey Makedonya	266 148	251 066	-5,7
Kanada	195 806	248 868	27,1
Çin	89 489	248 119	177,3
Slovakya	196 444	235 303	19,8
Macaristan	165 765	222 327	34,1
Norveç	191 601	203 325	6,1
KKTC	171 691	200 905	17,0
Libya	220 179	194 351	-11,7
Avustralya	118 460	192 770	62,7
Mısır	227 833	187 053	-17,9
Endonezya	152 966	178 800	16,9
Bosna Hersek	200 687	177 893	-11,4
Tunus	206 703	176 547	-14,6
Kosova	193 815	174 681	-9,9
Kirgizistan	147 470	169 906	15,2
İrlanda	136 117	163 165	19,9
Güney Kore	99 832	159 039	59,3
Meksika	113 279	155 155	37,0
Arnavutluk	144 983	142 482	-1,7
Pakistan	173 614	140 388	-19,1
Türkmenistan	45 249	120 928	167,3
BAE	146 429	120 819	-17,5
Filipinler	97 954	120 347	22,9
Letonya	97 204	117 936	21,3
Finlandiya	117 215	117 123	-0,1
Brezilya	84 019	106 717	27,0
Estonya	93 200	96 227	3,2
Malezya	89 738	95 444	6,4
Portekiz	74 598	92 901	24,5
Japonya	30 592	78 782	157,5
Tacikistan	74 101	78 185	5,5
Katar	92 439	70 090	-24,2
Kolombiya	77 446	69 257	-10,6
Güney Afrika	71 670	67 647	-5,6
Hırvatistan	61 313	66 948	9,2
Bahreyn	98 143	64 771	-34,0
Slovenya	48 614	53 600	10,3
Arjantin	41 587	48 383	16,3
Tayland	29 797	39 051	31,1
Singapur	30 571	38 932	27,3
Yemen	34 596	35 911	3,8
Ermenistan	36 443	31 950	-12,3
Yeni Zelanda	15 432	31 007	100,9
Karadağ	29 401	29 844	1,5
Şili	17 097	25 713	50,4
Bangladeş	24 333	23 651	-2,8
Venezuela	18 361	22 753	23,9
Sudan	43 192	19 913	-53,9
Lüksemburg	13 170	15 633	18,7
Malta	16 254	14 356	-11,7
Kıbrıs Rum Kesimi	11 164	14 232	27,5
İzlanda	4 052	3 975	-1,9
YABANCI TOPLAM	44 515 570	49 209 180	10,5
TC	6 823 118	7 484 657	28,09
TOPLAM	51 387 513	56 693 837	71,07

İllere gelen yabancı turist sayısı

	Oca-Ara 2022	Oca-Ara 2023	Değişim
İstanbul	16 018 726	17 370 030	8,4
Antalya	12 818 472	14 749 811	15,1
Edirne	4 636 437	4 715 580	1,7
Muğla	2 989 731	3 325 492	11,2
Artvin	1 721 460	1 830 295	6,3
İzmir	1 462 458	1 491 803	2,0
Aydın	463 160	790 462	70,7
Kırklareli	632 477	657 587	4,0
Ankara	495 724	638 785	28,9
Van	436 387	555 424	27,3
Şırnak	653 439	520 578	-20,3
Trabzon	351 139	428 238	22,0
Ağrı	315 308	392 856	24,6
İğdır	214 357	323 632	51,0
Hakkari	150 505	207 549	37,9
Adana	146 376	161 016	10,0
Kayseri	164 777	123 728	-24,9
Gaziantep	97 269	119 668	23,0
Ardahan	78 873	113 278	43,6
Hatay	114 788	85 371	-25,6
Kilis	64 725	79 772	23,2
Samsun	73 909	64 834	-12,3
Mersin	42 896	59 801	39,4
Zonguldak	33 809	40 333	19,3
Balıkesir	24 663	39 304	59,4
Konya	51 360	38 224	-25,6
Çanakkale	22 646	35 287	55,8
Eskişehir	44 703	30 640	-31,5
Kocaeli	15 930	27 870	75,0
Diyarbakır	33 267	25 955	-22,0
Ordu	6 826	21 297	212,0
Bartın	6 399	18 390	187,4
Denizli	24 319	18 385	-24,4
Elazığ	19 033	17 407	-8,5
Sinop	11 883	13 478	13,4
Isparta	13 014	12 467	-4,2
Kütahya	7 831	10 726	37,0
Tekirdağ	15 685	10 490	-33,1
Şanlıurfa	337	8 872	2532,6
Yalova	6 929	7 900	14,0
Nevşehir	7 264	7 274	0,1
Bursa	7 685	5 969	-22,3
Sakarya	4 861	4 751	-2,3
Uşak	7 182	3 647	-49,2
Giresun	680	3 029	345,4
Erzurum	1 195	809	-32,3
Kastamonu	462	455	-1,5
Rize	322	289	-10,2
Sivas	393	105	-73,3
Kars	6	65	983,3
Kahramanmaraş	20	56	180,0
Malatya	3 453	43	-98,8
Adıyaman	4	26	550,0
Amasya	2	18	800,0
Erzincan		16	
Mardin	6	7	16,7
Batman	1	4	300,0
Muş	2	1	-50,0
Tokat		1	
Bingöl	5		-100,0
TOPLAM	44 515 570	49 209 180	10,5

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

İNGİLTERE

İngiltere’de trend yükseliyor.

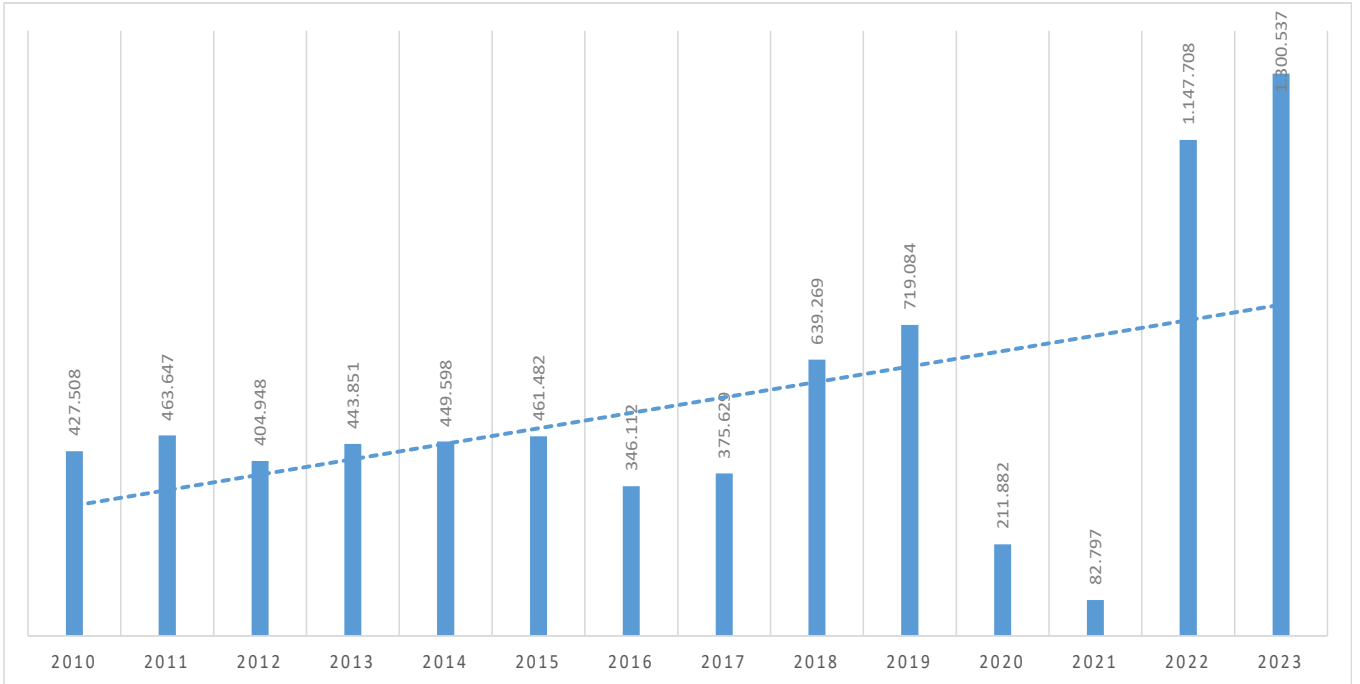
Yeni eşige
ilerleyen
pazarlar

2010’lu yıllarda 450 bini zorlayan bu pazar, 2019’da 700 bini aşarak yeni gelişme bandına oturmuştu ki pandemi sürecinde yeniden eski duruma geldi. Ancak 2022’de bıraktığı eşğini yeniden aşarak 1 milyonu ve 2023 yılında da 1 milyon 300 bini geride bıraktı.

25 yıllık trend gösteriyor ki, İngiltere pazarında büyüme eğilimi, 2022 ve 2023 yılında geçmiş 10 yılın 2 katını aşarak dikkatleri üzerine çekiyor.

Son yıllarda gösterdiği büyüme performansı ortalama gelişimin çok üzerinde olan kaynak pazarda, bu trendin 2024 yılında da sürmesi, 2018/19 dönemindeki sıçramanın, ne oranda süreceğini göstermesi bakımından önem taşıyor.

Antalya’ya İngiltere’den gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Yeni eşiğe
ilerleyen
pazarlar

Pazar Eğilimleri

P O L O N Y A

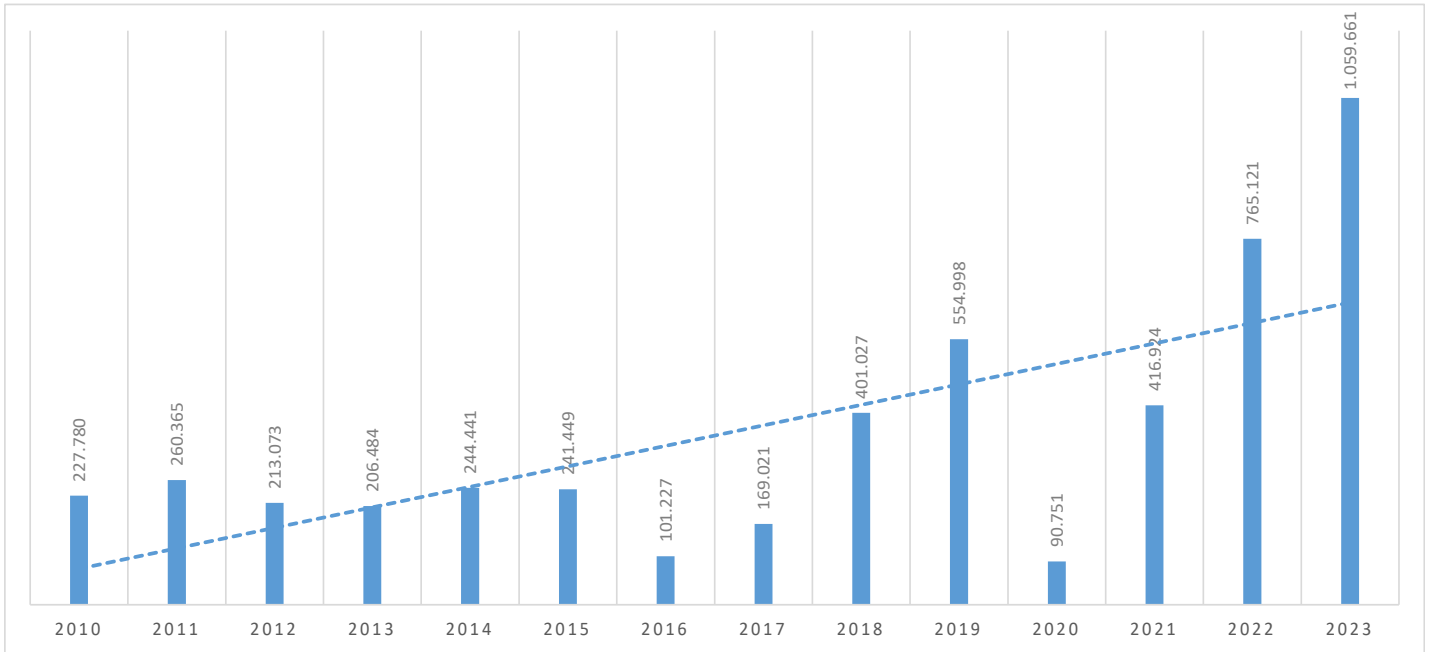
Polonya baskın kaynak pazar olacak

2023 yılında Türkiye ve Antalya için önemli gelişmenin yaşandığı önemli pazarlardan Polonya, Antalya'da 1 milyon ve Türkiye genelinde 1,5 milyon bandını aşarak, gelişim bandında yeni eşiğe ilerleyen pazarlar içinde yerini aldı.

Yıllık olarak 2001-2007'ye kadar 100 bin bandında olan Polonya, 2015' e kadar 230-240 bin bandında istikrar buldu. 2022'de 765 bin ve 2023'te de 1 milyon bandını aşan Polonya için yeni büyüme süreci başladı.

Son 2 yılda sürekli büyüyen pazarda trend 2023 yılında genel trendin 2 katına çıkarak zirve yaptı. Öyle ki, İngiltere ile birlikte sezonun sürükleyici gücü oldu.

Antalya'ya Polonya'dan gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

R U S Y A

Rusya'da trend düştü

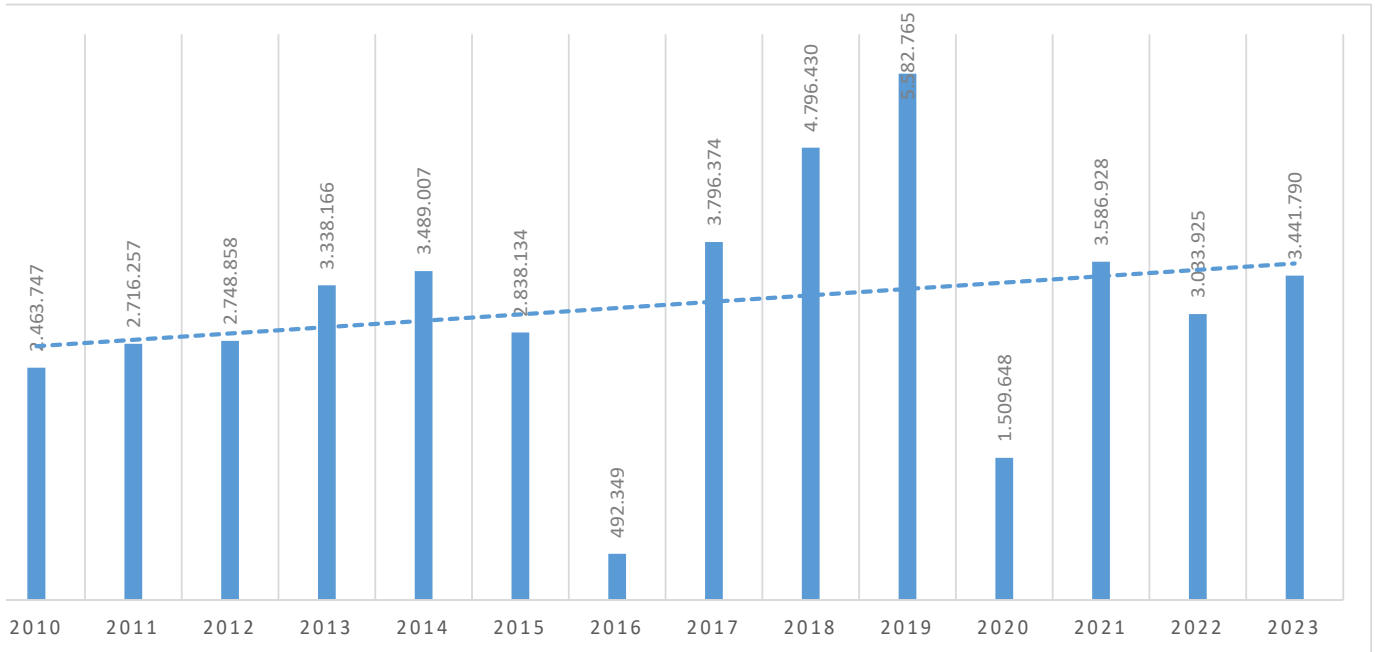
Trendi
yavaşlayan
ülkeler

2023 yılında Türkiye ve Antalya için önemli değişimlerin yaşandığı ve eğilimlerin değiştiği pazarlardan Rusya Federasyonu, 2024 yılına da ılımlı duraksama ile girdi.

2023 yılında Rusya pazarı, Antalya'da 3,5 ve Türkiye genelinde 6,5 milyon bandına ulaşarak pazar hakimiyetini sürdürdü.

Ancak gelişme trendine bakıldığında son 2 yılda ciddi bir gerileme yaşandı. Ancak bu düşüş, 2017/2019 döneminde, genel trendi aşan büyümedeki extra trendi geri aldı. bu ülkenin içinde olduğu savaş durumu, iktisadi hayatı zorlama aşamasına geldiğinden talebin kısmen kırılması beklenebilir.

Antalya'ya Rusya'dan gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

A L M A N Y A

Almanya'da trend istikrar arıyor

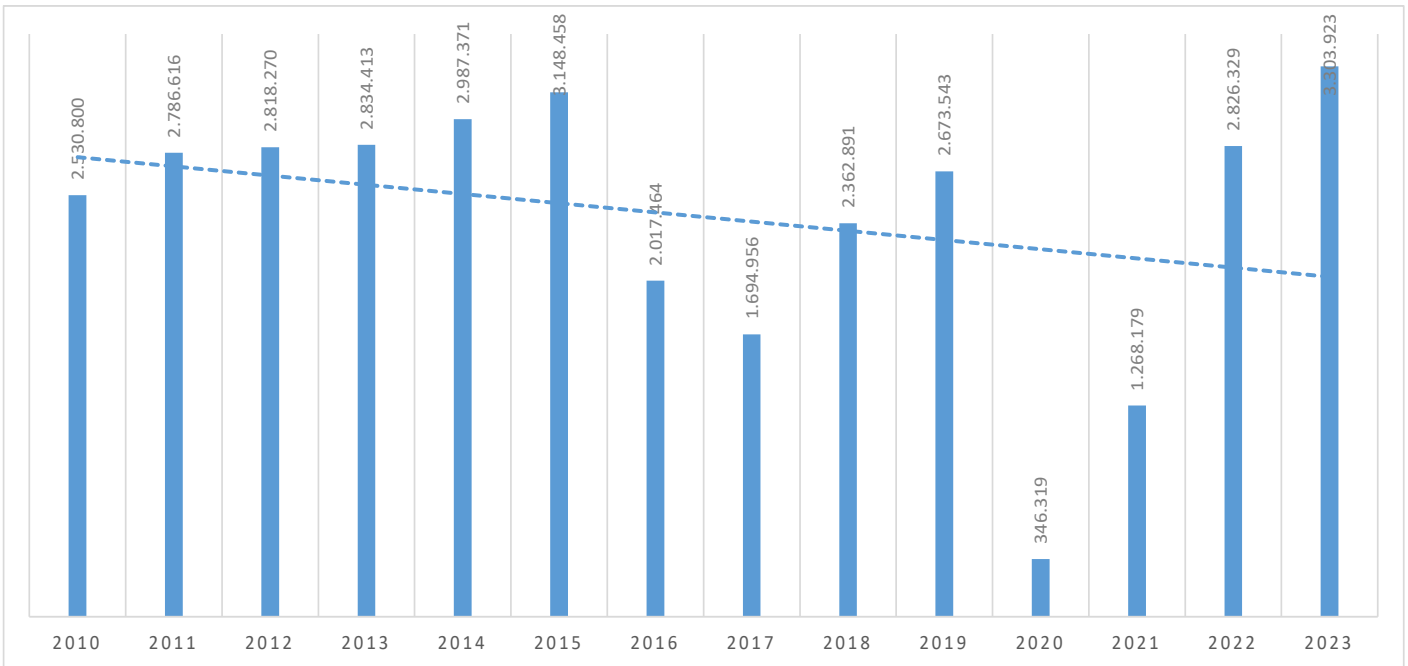
İstikrar
arayan
pazarlar

2023 yılında hem Türkiye hem de Antalya için gelişim gösteren merkez Avrupa pazarlarımızdan olan Almanya'da gelişim trendi istikrarsızlık içinde.

2023 yılında Alman pazarı, Antalya'da 3,3 ve Türkiye genelinde 6,1 milyon bandına ulaşarak 2 büyük pazar olma durumunu korusa da 2010-2015 dönemi, istikrarlı büyüme trendine çok uzak kaldı.

Özellikle 2016 yılında başlayan dalgalanma 2019 yılında yeniden zirve ile tamamlanmış, 2022 ve 2023'e kadar yeniden düşmüştü. Ancak 2023'te gelişim trendi yukarı yönlü kırıldı. 2024 için ise umutlu bekleme var. Yükselişin 2 yıl daha sürmesi istikrarı getirecektir.

Antalya'ya Almanya'dan gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Düşüş
trendindeki
pazarlar

Pazar Eğilimleri

İSKANDİNAVYA

İskandinavya'da trend aşağı yönlü

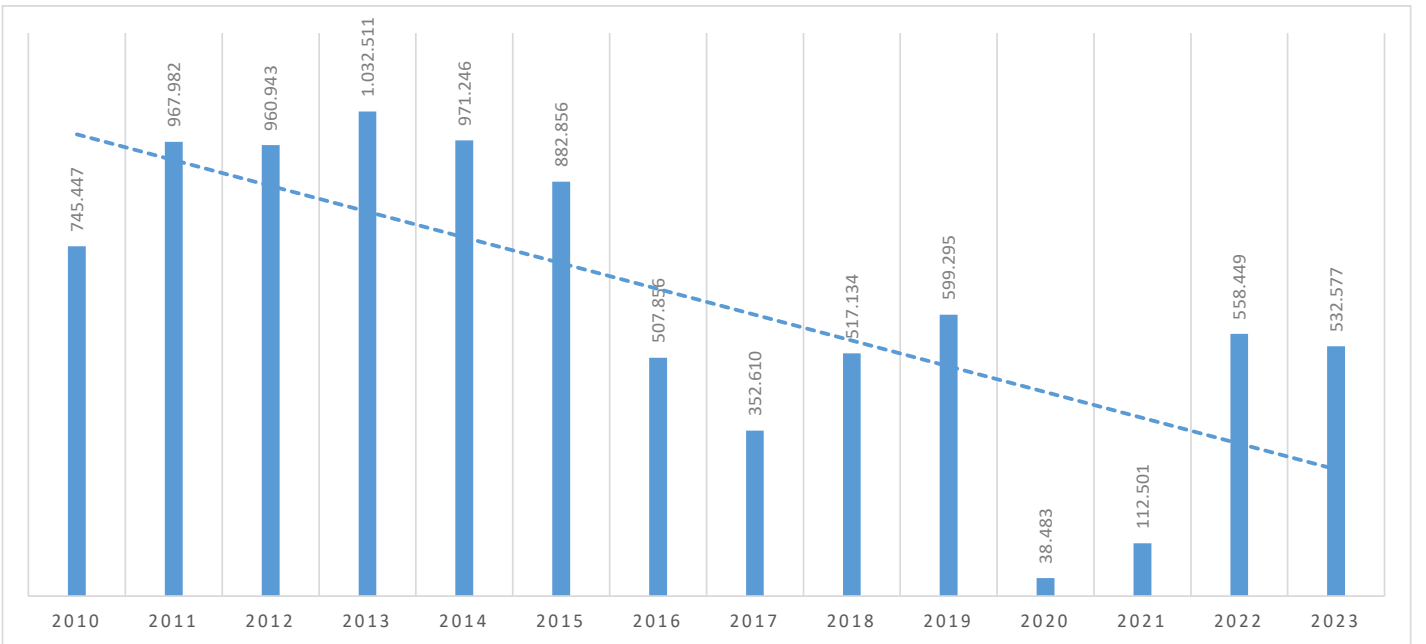
2010-2015 döneminde 1 milyon bandı ile Antalya'nın istikrarlı ana pazarları içinde olan İskandinavya pazarı (İsveç, Norveç, Danimarka, Finlandiya), o dönemin ardından 500 bin rakamında alt dilimde istikrar buldu.

2022 ve 2023 yıllarında trend bu özelliğini korurken, yüksek harcama potansiyeline rağmen son yıllarda toparlanamayan konumda.

2022'de 2019'u yeniden test eden pazar 2023'te bekleneni vermedi ve aşağı yönlü gidişat durmadı.

Bu pazardan en çok turist alınıldığı Danimarka dahi bu trendin ana belirleyicisi olarak farklı eğilim göstermedi. Norveç, İsveç ve Finlandiya'da ise durum aynı.

Antalya'ya İskandinavya'dan gelen ziyaretçi sayısı

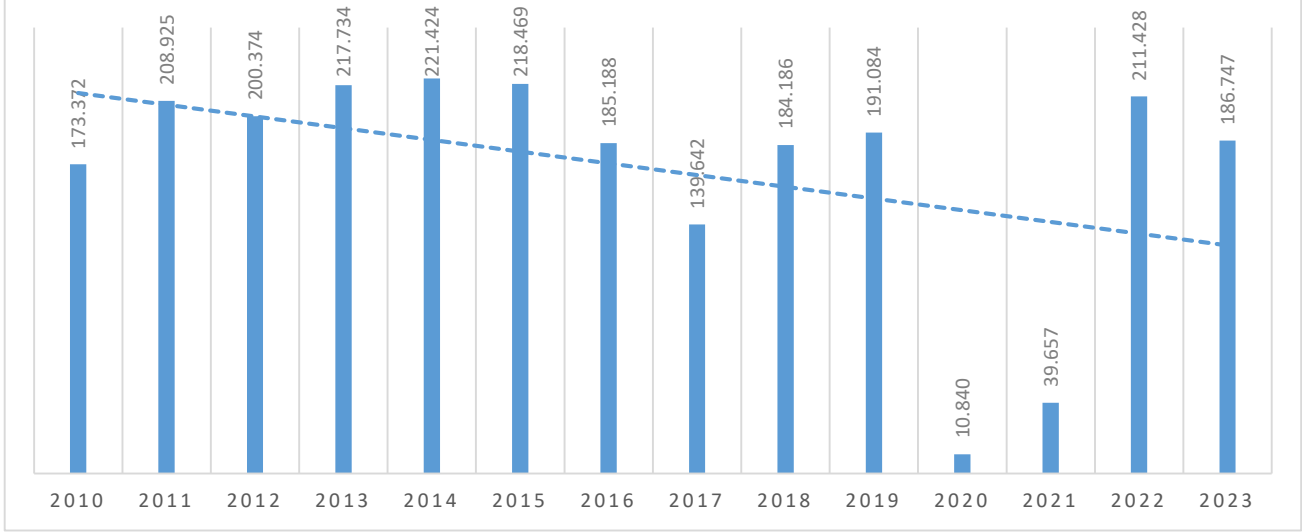
Kaynak: KTB

2023 YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

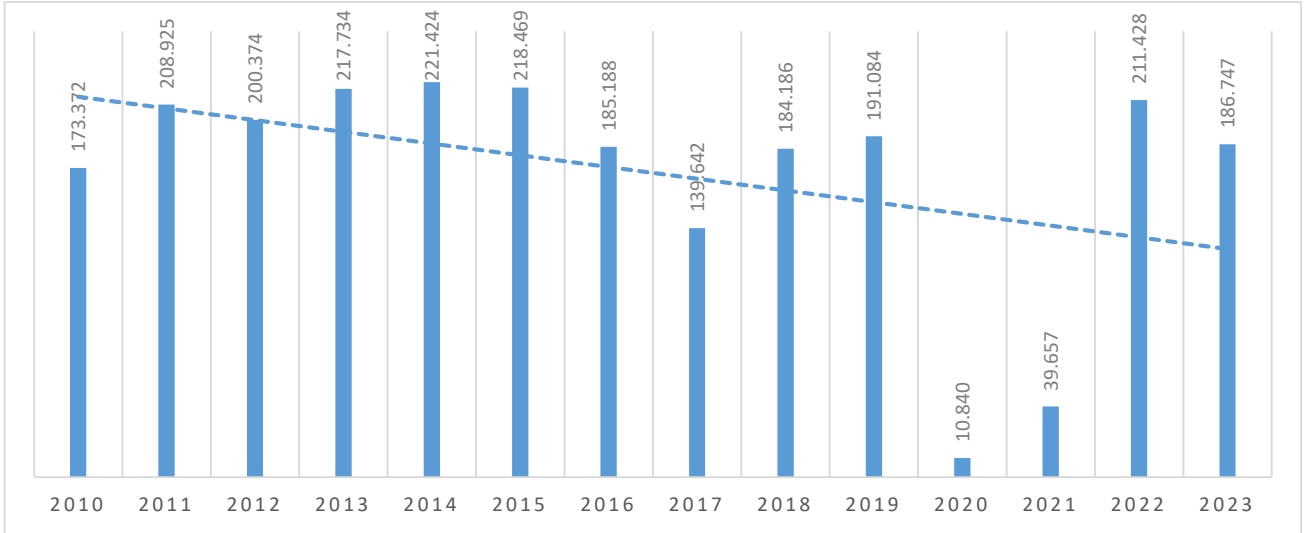
OCAK-AĞUSTOS SEZON DEĞERLENDİRMESİ

Pazar trendleri

Danimarka'dan gelen ziyaretçi sayısı

İsveç'ten gelen ziyaretçi sayısı

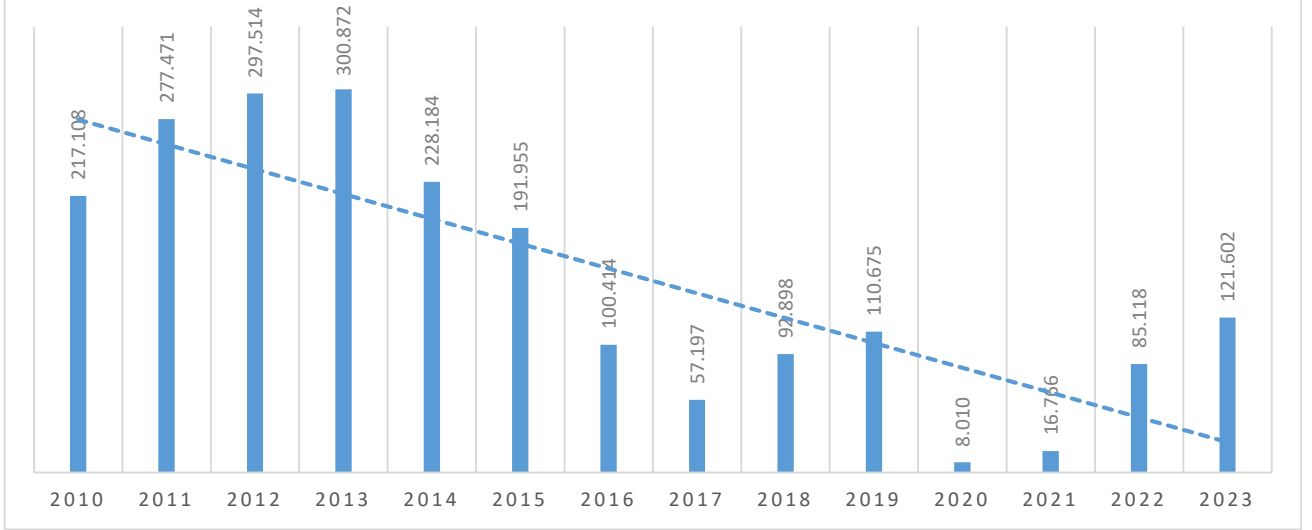
Kaynak: KTB

2023 YILINDA ANTALYA TURİZMİ

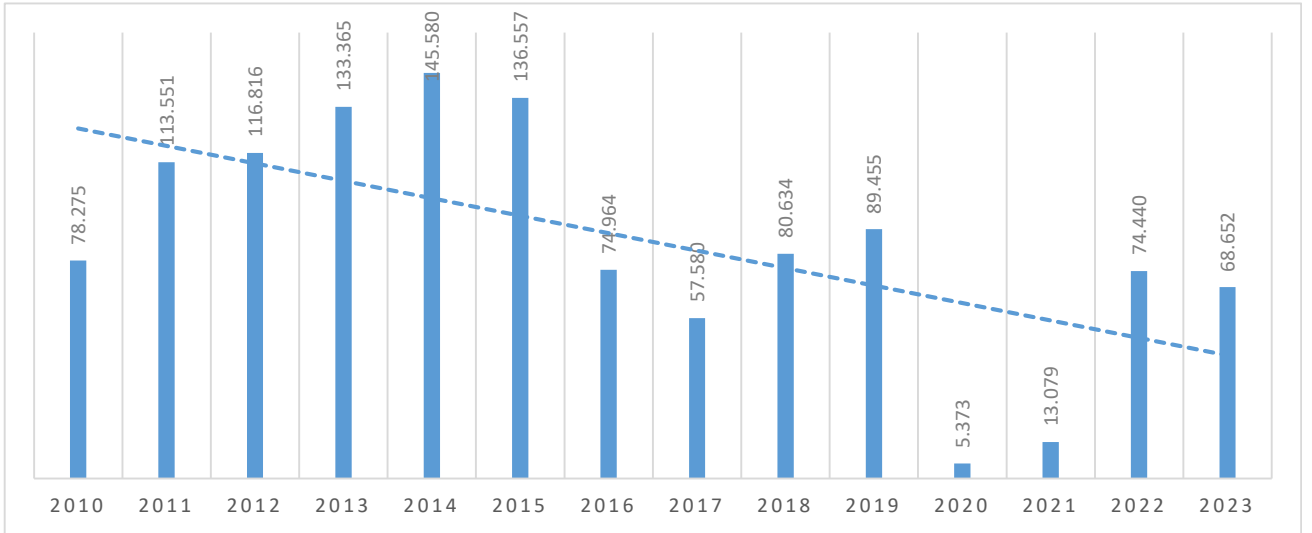
OCAK-AĞUSTOS SEZON DEĞERLENDİRMESİ

Pazar trendleri

Norveç'ten gelen ziyaretçi sayısı

Finlandiya'dan gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

HOLLANDA

Hollanda'da yeni dengeye doğru

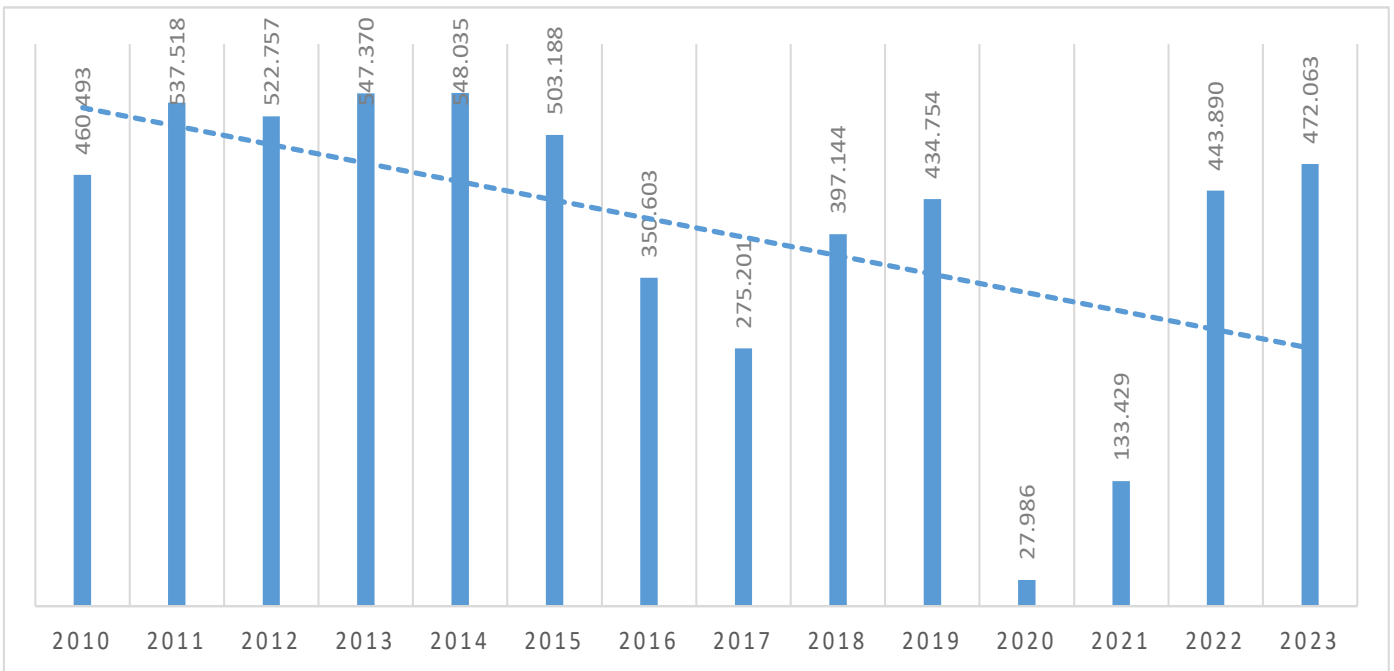
İstikrar
arayan
pazarlar

Avrupa'daki önemli kaynak pazarlarından Hollanda, 2000 yılından 2015 yılına kadar istikrarlı gelişim göstererek 500 bin bandını aşan seviyesi ise kaynak pazarlarından biri haline yükselmişti. Ancak pazar 2013-2015 dönemide yakaladığı yıllık 520-550 bin turist bandına bir daha ulaşamadı.

2022 ve 2023 sezonlarında kısmen canlanışa geçen pazar, eski trendinden hala aşağıda olmasına rağmen, 2015-18 trendini yakalayarak 2015 öncesi eğilimlerine dönmeye çalışıyor.

Hollanda pazarından çıkışlarda diğer rakip ülkelerde de genel bir düşüş trendi görülmesine rağmen, pandemi sonrası sıkışan ekonomik durumun etkisi kısmen hafifledi. 2024'te yeni dengeye doğru benzer sayılar bekleniyor.

Antalya'ya Hollanda'dan gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Yeni eşiğe
ilerleyen
pazarlar

Pazar Eğilimleri

KAZAKİSTAN

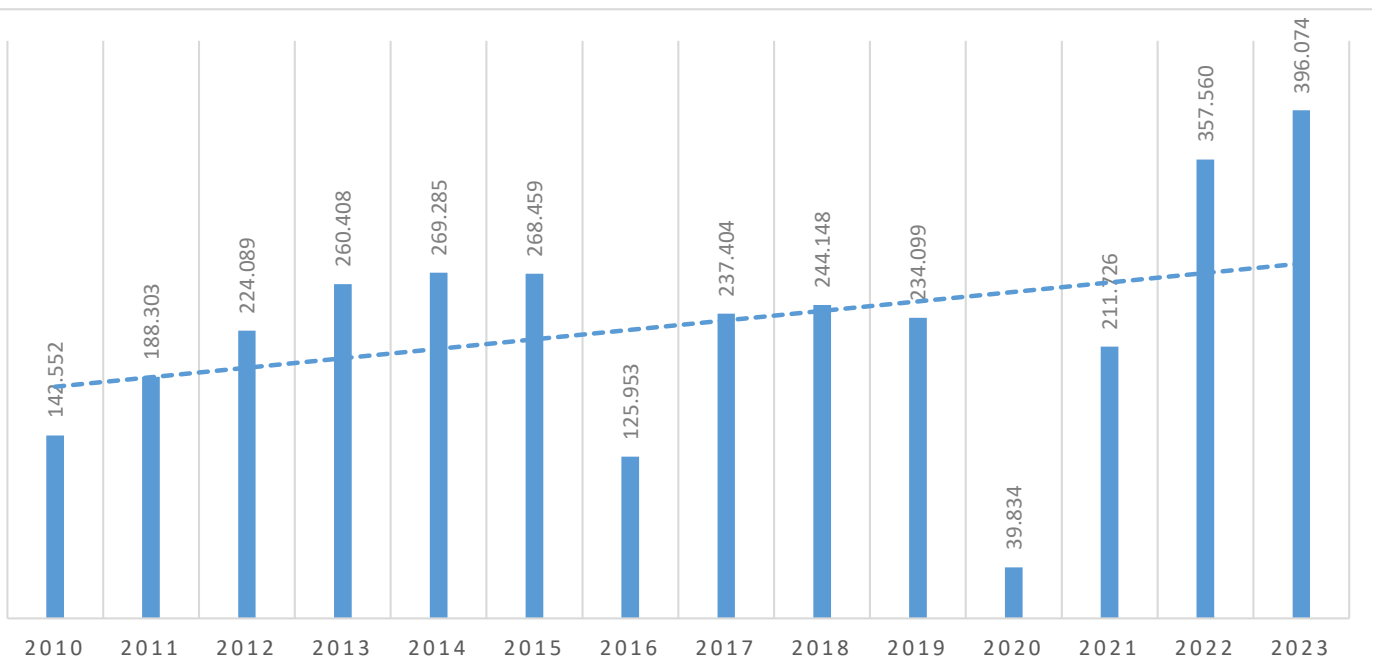
Kazakistan yeni eşikte

Antalya için son 10 yılda önemli gelişme gösteren pazarlardan Kazakistan, 2022'de aştığı eşikle yeni bir gelişme trendine girdi.

2010 yılında yeniden sıçrayışa geçen pazar 2016'ya kadar da 250 bin bandını aşarak umut vermişti. 2022 ve 2023 yıllarında geçmiş yıllar trendini neredeyse ikiye katlayan bu pazardan gelenler de 2 kat artarak 400 binlere dayandı.

Denebilir ki Kazakistan 2010-2015 bandındaki gelişme eğilimine yeniden oturmakla kalmadı 2022 ve 2023 döneminde yeni eşiği test etti ve başardı. Bu ve benzeri pazarlarda olan iktisadi ve siyasi değişimler iyi okunursa daha istikrarlı sayılara ulaşılabilir.

Antalya'ya Kazakistan'dan gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

ROMANYA

Romanya yükseliyor

Yeni eşige
ilerleyen
pazarlar

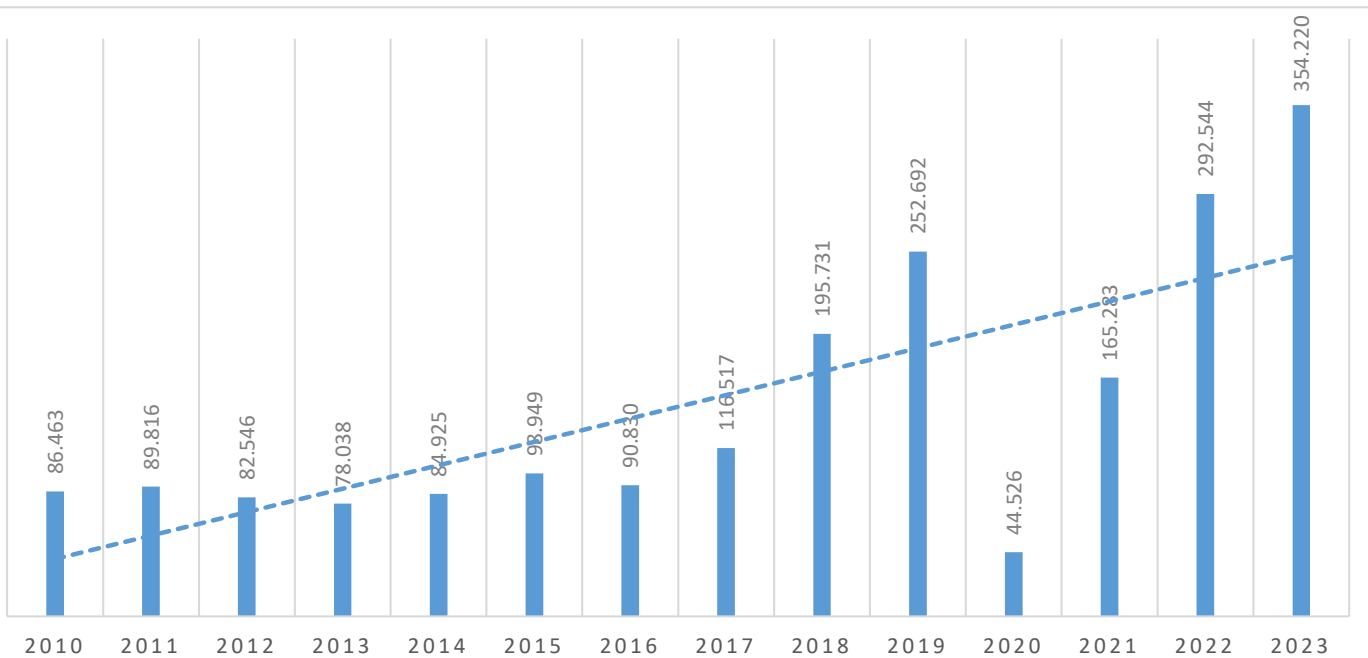
Bazı pazarlarda yaşanan sorunların pek görülmediği Romanya pazarı, 2018 yılından sonra geçmiş 90 bin bandındaki trendi kırmaya başlamıştı.

Araya giren Pandemi dönemi sayılmazsa, Romanya pazarı 2019 yılında sağladığı çıkış trendine oransal olarak devam ediyor.

2021 ve 2022'de çok hızlı büyüyen bu pazar, 2 katına daha ulaşarak son 15 yılda 3 eşiğini yakalamıştı. 2022'nin tamamında ise 292 bin kişi aşılmıştı. 2023 yılında da 350 bini aşan pazar, Rusya gibi bazı pazarlarda yaşanan kaybin telafisinde önemli rol aldı.

Pazarın 2024 yılında da trendini sağlamlaştırması bekleniyor. Türkiye'nin bu pazardaki ağırlığı da istikrarlı.

Antalya'ya Romanya'dan gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

ÇEKYA

Çekya'da yeni trend istikrar buldu

Yeni eşiğe
ilerleyen
pazarlar

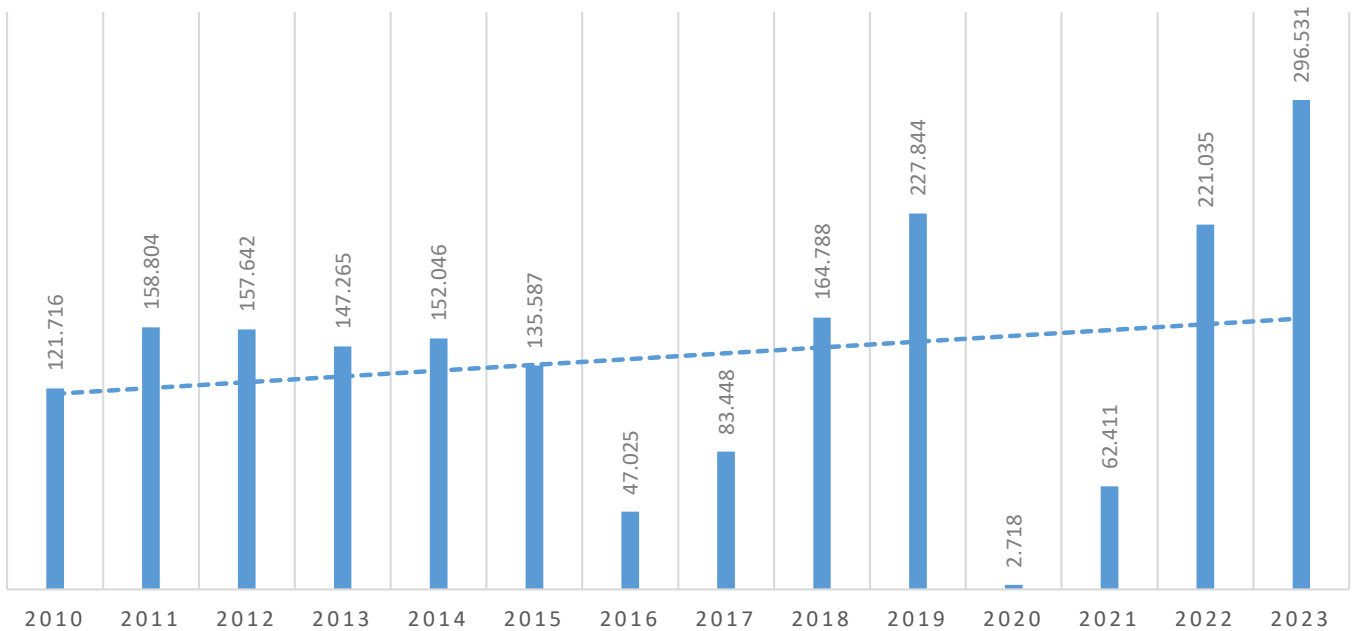
2015-2018 arasında turist sayısında yeni trend ve eşiği aşmaya adım atan Çekya pazarı, pandeminin ardından 2019 trendini koruyamasa da 2022 ve 2023'te yeniden yüksek bir aşamaya geçti.

2022'nin tamamında 221 bini aşan pazar 2023 yılında 300 bine dayanırken, yeni eşik de 250 bin ortalama oldu.

2024 yılında 350 binlere doğru ilerlemesi durumunda denebilir ki Çekya, Antalya'nın orta ve üzeri hacimli pazarlarından biri olacak.

Pazarın, yakın vadede Almanya, Rusya gibi olmasa da paralel özellikler gösteren bir yapıya kavuşması beklenebilir.

Antalya'ya Çekya'dan gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

İ S R A İ L

İsrail savaşa teslim

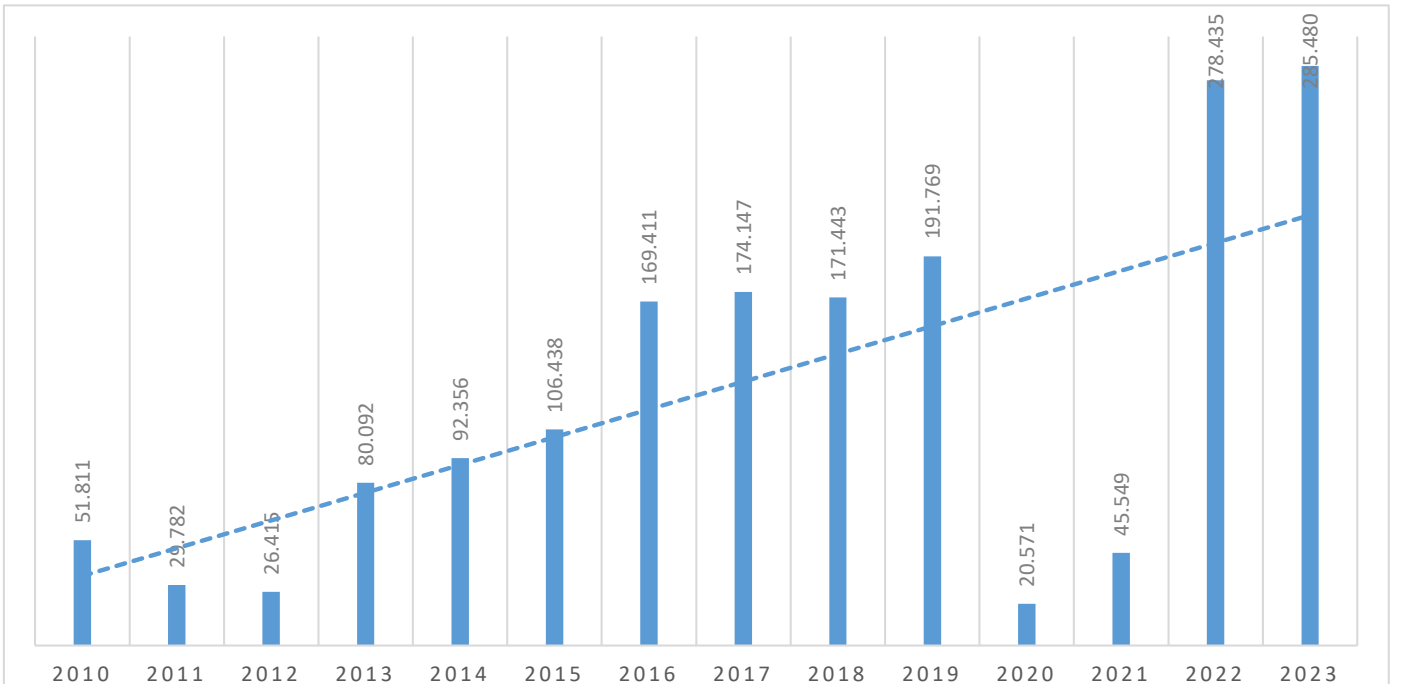
Yeni eşiği
kırılma
riskinde
olanlar

Bir dönem 350 bin bandına yaklaşarak kaynak pazarlar içine giren İsrail, gerilen Türkiye-İsrail siyasi ilişkileri gibi nedenlerle, trendini aşağı yönlü kırmıştı.

2000-2006 döneminde yıllık 160 bin turist bandında istikrar bulan İsrail pazarı, 2007-2008'de sıçrama yapmış ve 300 bini geçmişti. 2010 yılından pandemiye kadar yükselen bir trendde karar kılan İsrail, 2022 ve 2023 yıllarında yeniden eski 350 bin bandını test ederek umut vermişti.

Sonrasında ortaya çıkan Hamas-İsrail savaşında pazar yeniden bir kırılma aşamasına girme olasılığı ile karşılaştı. Özellikle 2024 yılında bunun derecesi ortaya çıkacak. Savaşa çözüm bulunması durumunda, yılın ikinci yarısından sonra trend normale dönebilir. Yoksa İsrail pazarı yeni bir trend kırılması görecek.

Antalya'ya İsrail'den gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

UKRAYNA

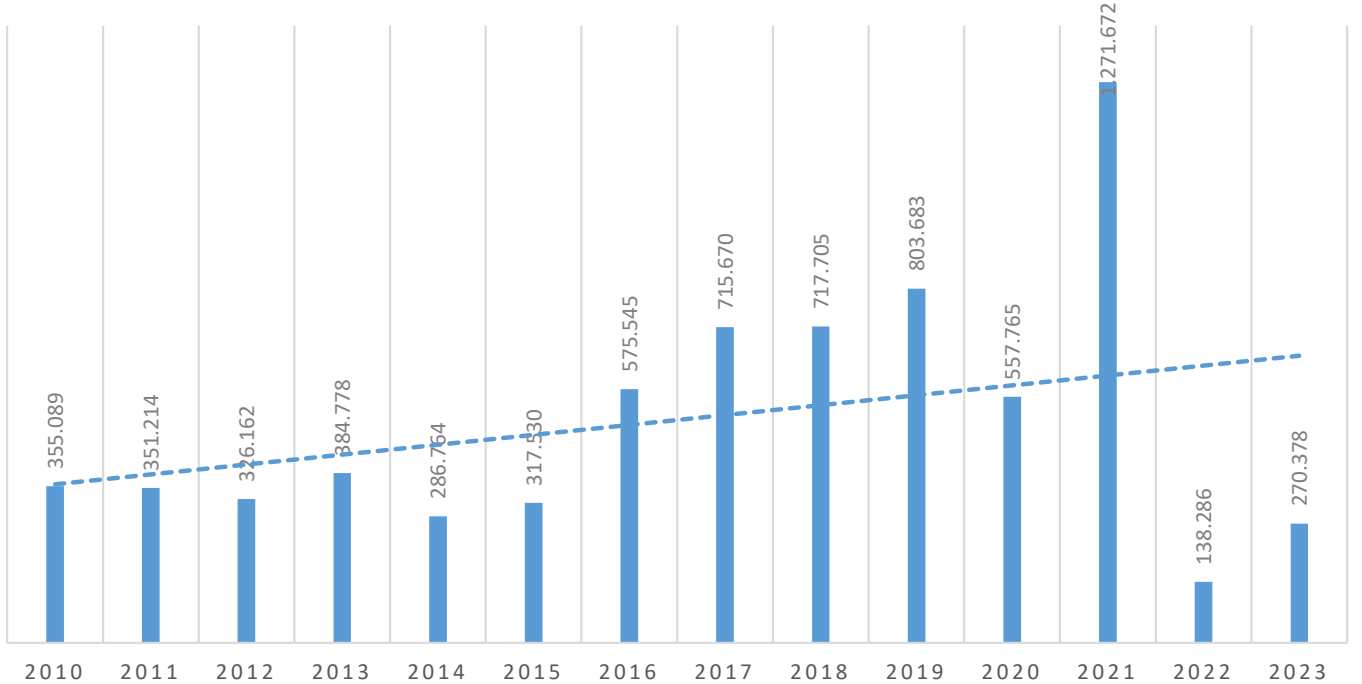
Ukrayna artık trendsiz

Yeni eşiği
kırılma
riskinde
olanlar

2000'li yıllara düşük turist sayısı ile başlayan Ukrayna, 2004 yılından sonra 2'şer yıllık dönemlerde katlanarak büyüdü. 2008 yılında ise pazar 500 bin bandına dayanarak ana pazarlar içine girdi.

Ancak bu pazardaki büyüme eğilimi 2015 yılına kadar yavaşladı. Rusya ile yaşanan uçak krizinden sonra tekrar tırmanışa geçen Ukrayna önce 550 sonra da 700 bin turisti geçmişti. Pandemiye daralmayı atlatarak 2021'de 900 bine yaklaşan pazar, Rusya'nın işgali ve savaşla gerileme içine girdi. Geçmiş trendlerin tamamı kırılarak iktisaden anlamsız kalan pazar, 20 yıl önceki başlangıç seviyesine dönerken, istikrarlı bir trendden söz etmek olası değil.

Antalya'ya Ukrayna'dan gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

LİTVANYA

Yeni trend yeni kaynak

Yeni eşik
ilerleyen
pazarlar

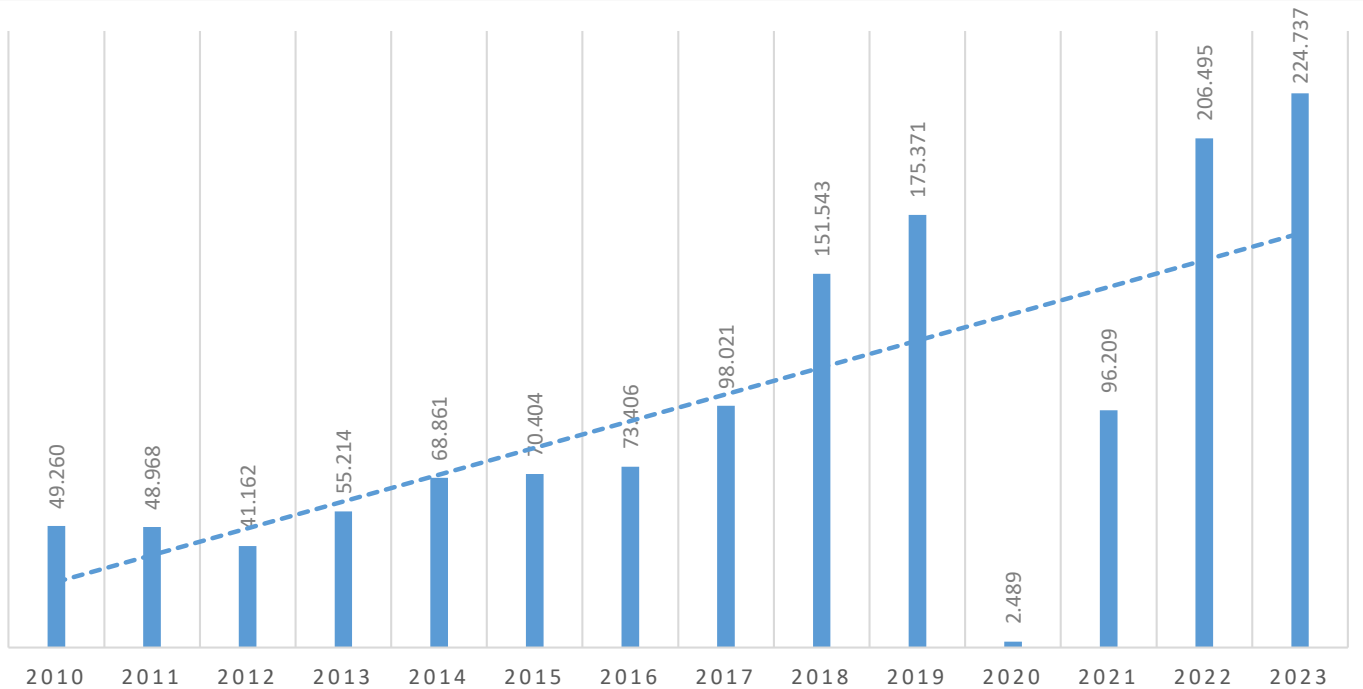
Antalya için son yıllarda gelişme trendini istikrarlı biçimde sürdüren pazarlara olan Litvanya, 2022 ve 2023'te 200 bin bandını, kendisine yeni eşik yaptı.

2018 ve 2019'da da bu eğilimi gösteren pazar, araya pandemi girmesine rağmen devamında aynı trendi sürdürdü.

Denebilir ki, bölgesi itibariyle Antalya için gelecek vaad eden bir pazar olan Litvanya, geleneksel Avrupa pazarlarında düşen veya yön değiştiren talebin telafisinde Polonya, Romanya gibi özellikler gösterecektir.

Pazarın bu yükselen trendine aynı oranda olmasa da 2024 yılında da devam etmesi beklenebilir.

Antalya'ya Litvanya'dan gelen ziyaretçi sayısı

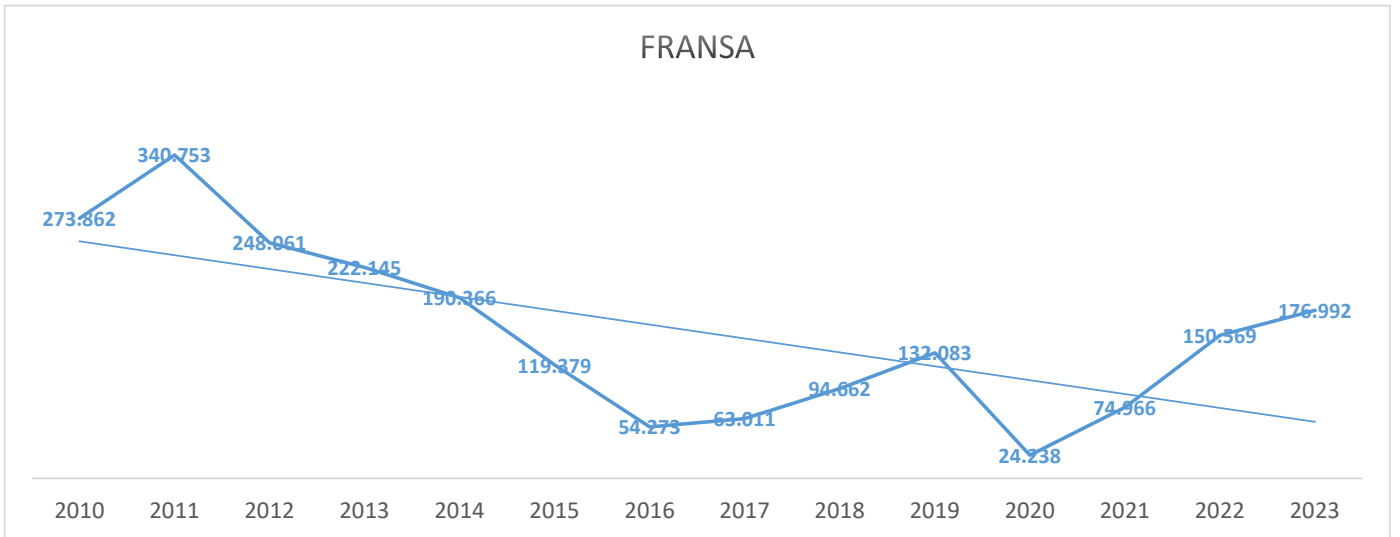
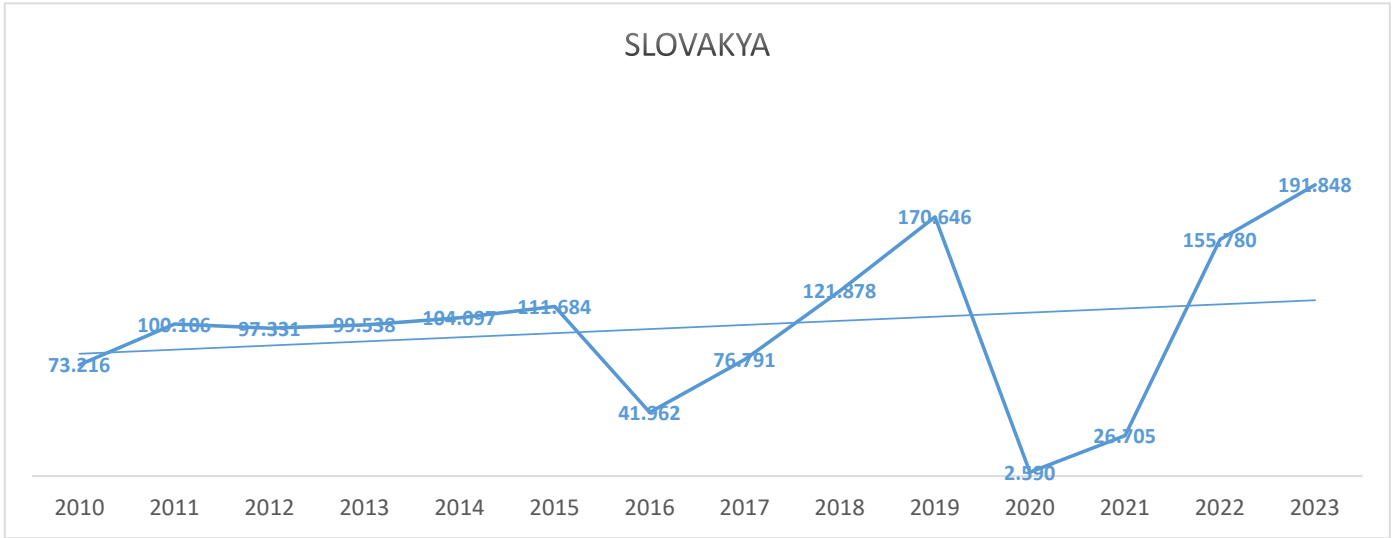
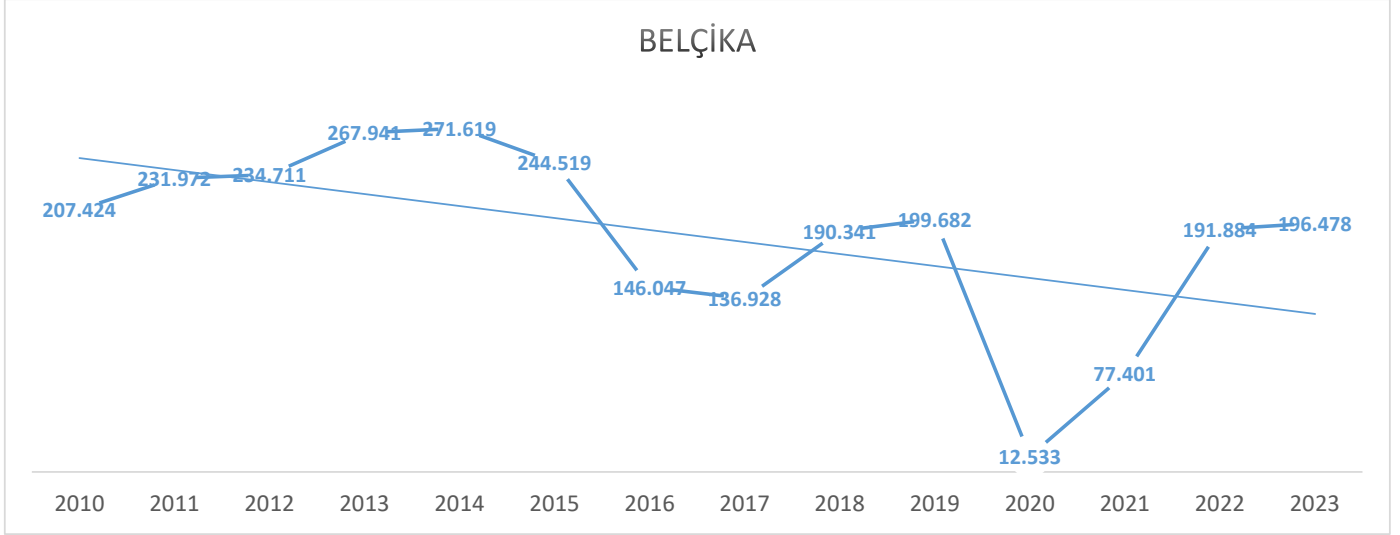

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

Gelen ziyaretçi sayısı

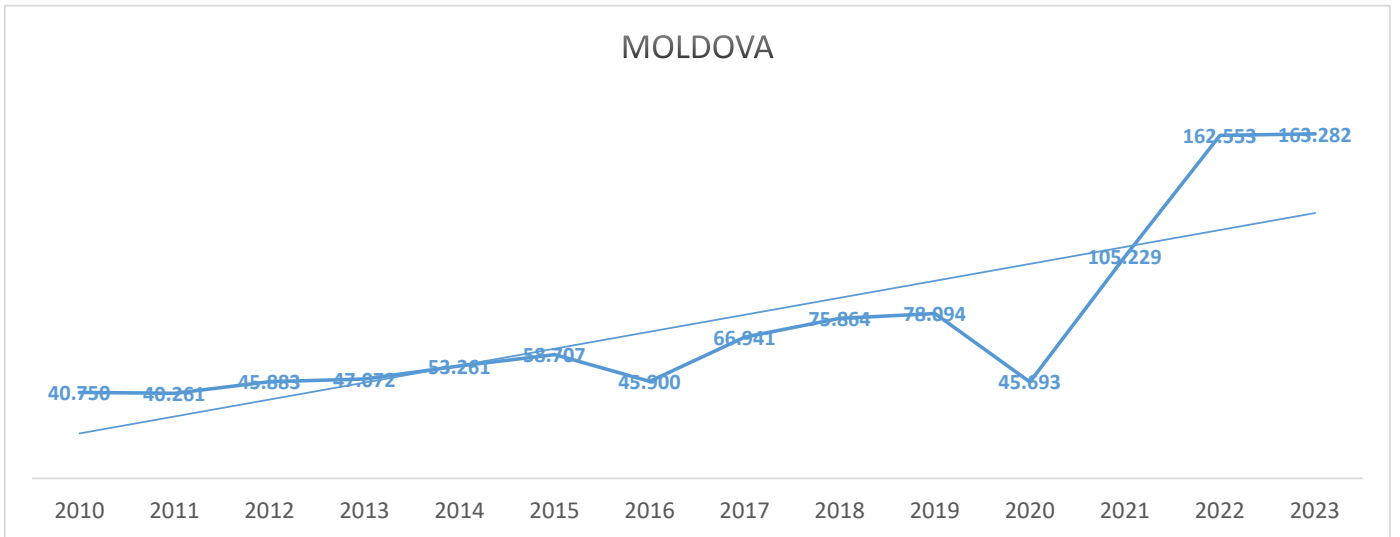
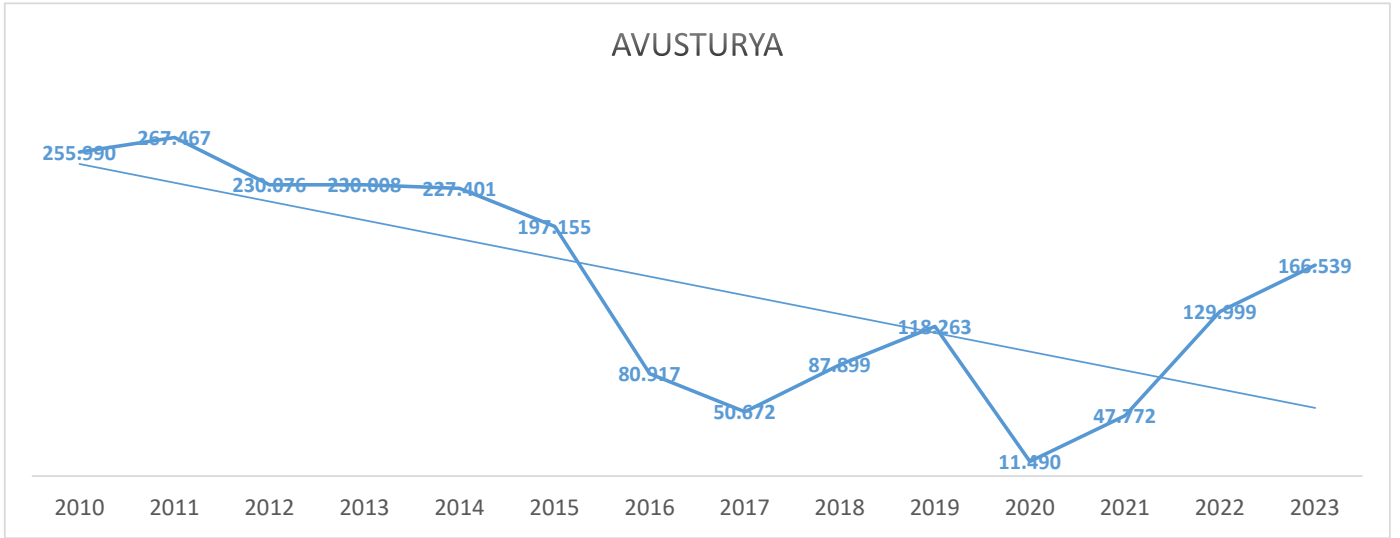
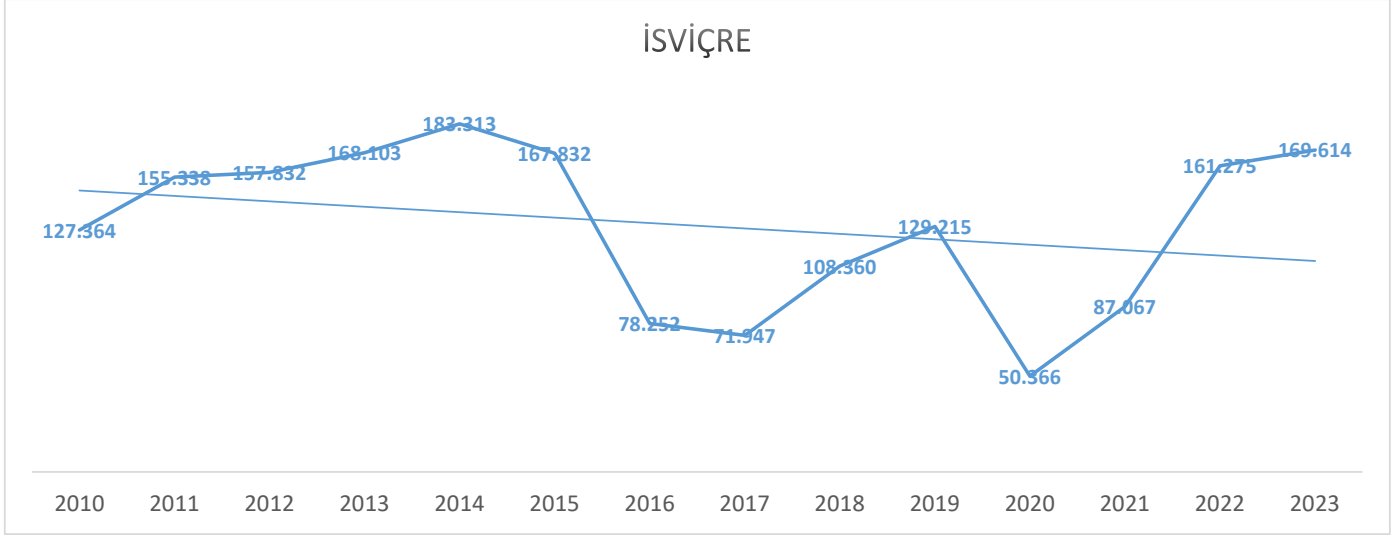

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

Gelen ziyaretçi sayısı

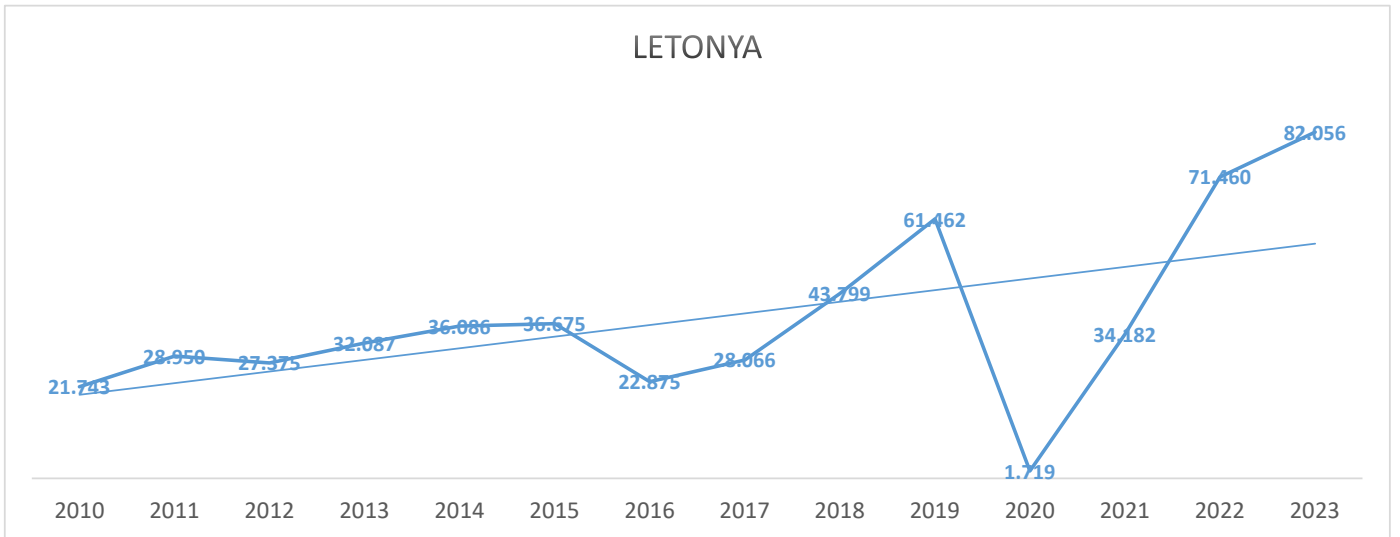
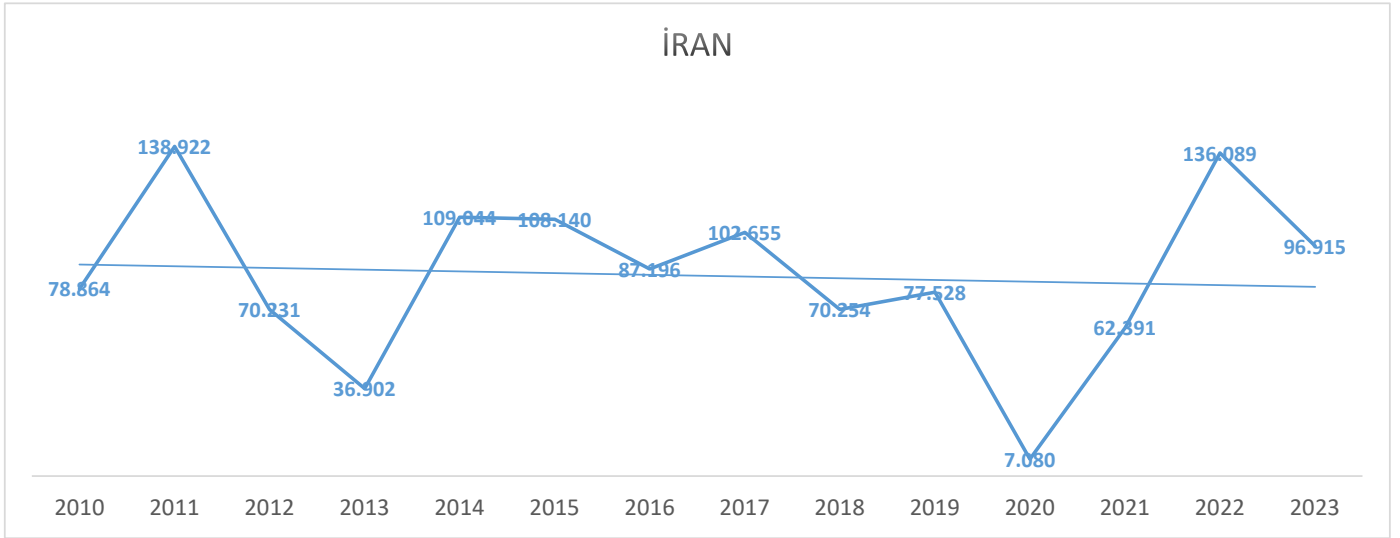
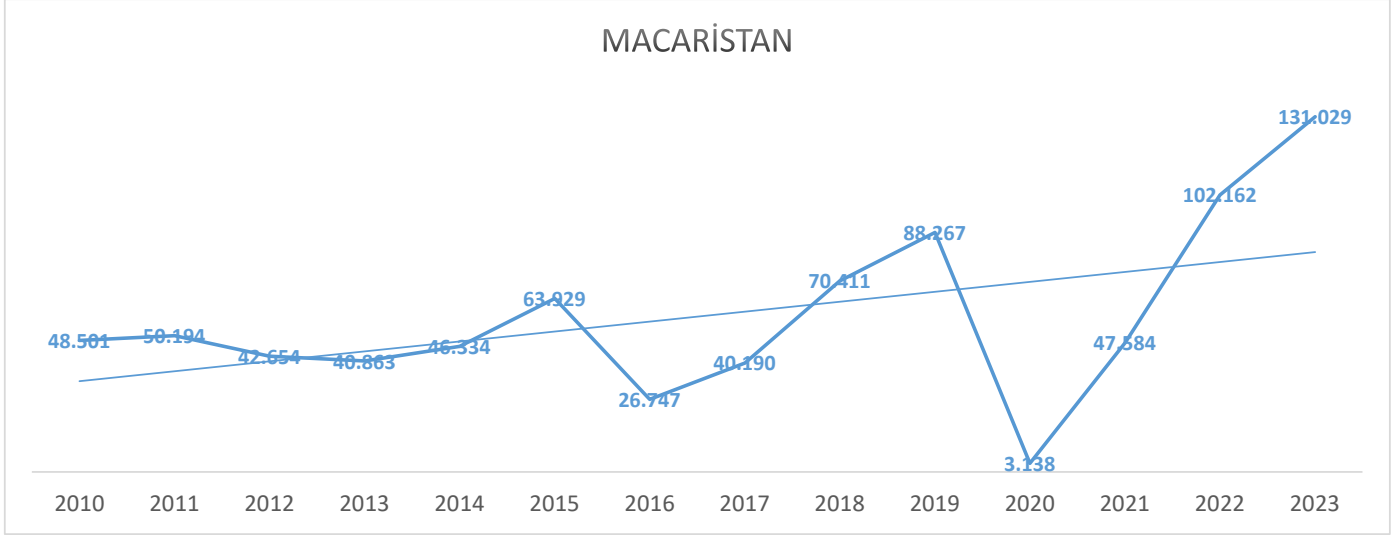
Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Pazar Eğilimleri

Gelen ziyaretçi sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Tesislerde doluluk oranları

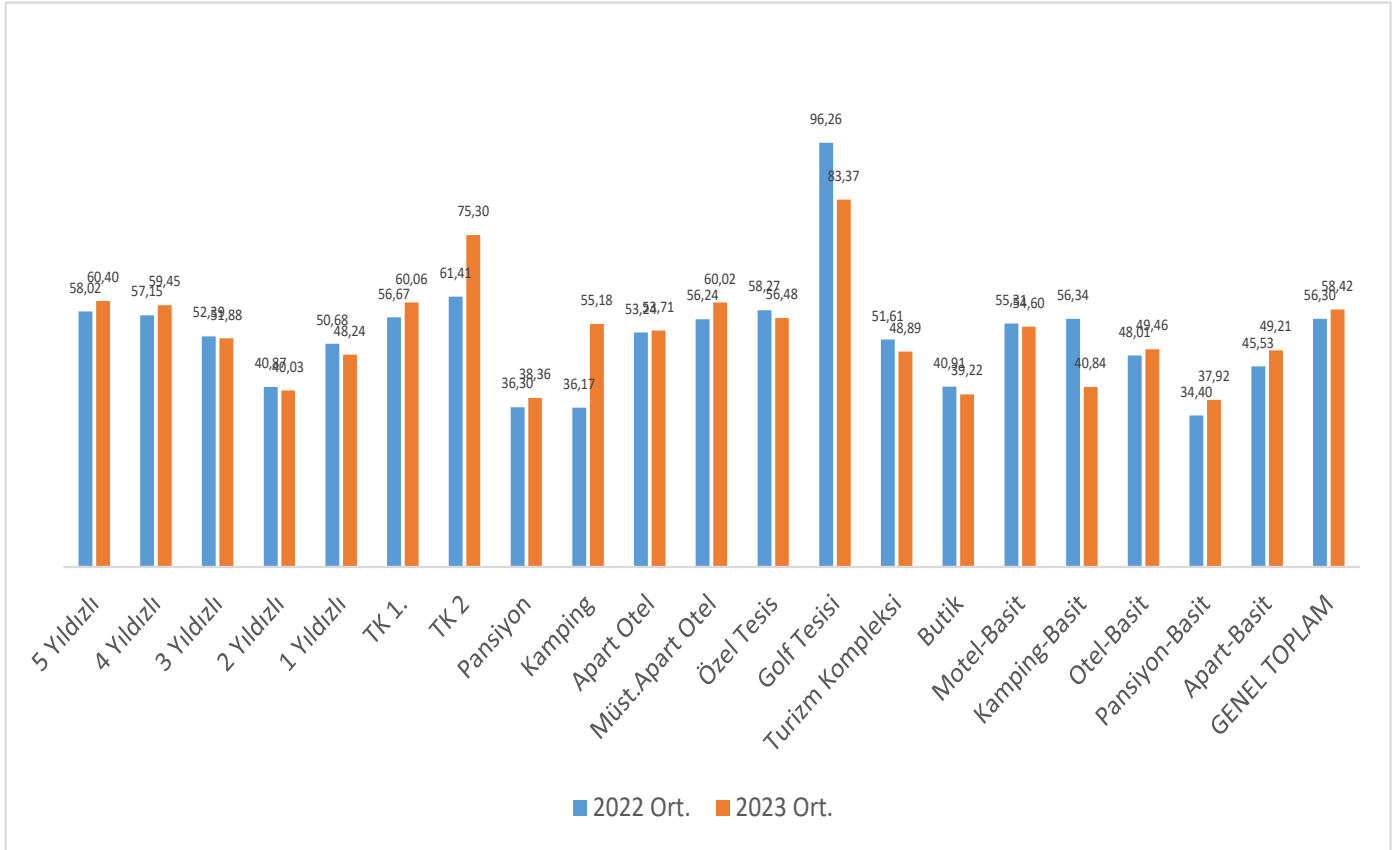
Kültür ve Turizm Bakanlığı konaklama istatistiklerinden derlenen verilere göre, 2023 yılında Antalya'da konaklama tesisi doluluk oranı, ortalama % 58,4 dolayına çıktı. 2022 yılında doluluklar % 56,3 idi. Aralık 2023'te ise düşüş olmuştu.

Bu dönemde ildeki 5 yıldızlı otellerdeki % 60,4'e, 4 yıldızlı otellerde doluluk % 59,4'e çıkarken 3 yıldızlı otellerde % 51,8'e düştü.

2023 yılında, Türkiye'deki belgeli otellerde doluluk oranı ortalama % 51'den % 47 dolayına geriledi. Aralık ayında da düşüş oldu.

Bu dönemde Türkiye'deki 5 yıldızlı otel dolulukları ortalama % 55'e inerken, 4 yıldızlı otellerde % 51'e ve 3 yıldızlı otellerde de % 41'e düştü.

Antalya ortalama dolulukları, %

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

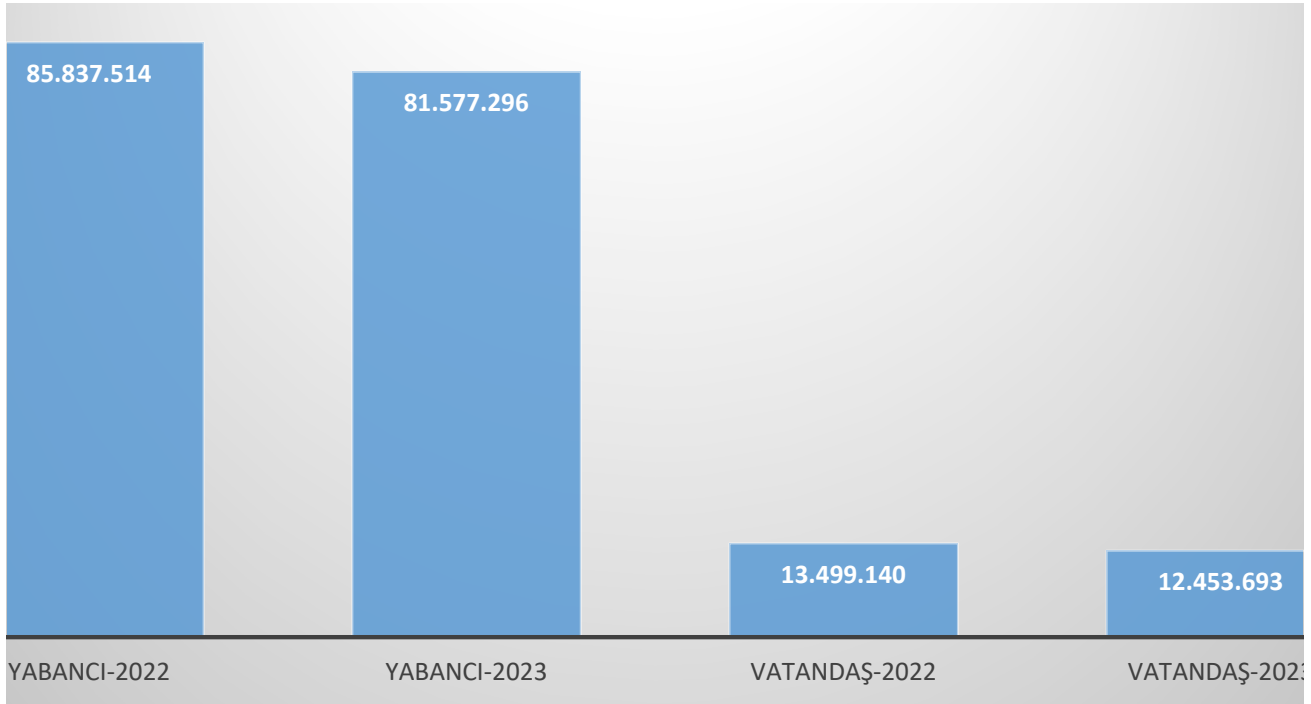
Tesislerde Gecelemeler

Kültür ve Turizm Bakanlığı konaklama istatistiklerinden derlenen verilere göre yabancıların yaptıkları gecelemler, Ocak-Aralık 2023'te % 12 daralarak 130,5 milyon dolayına geriledi. 2022'de 148,5 milyondur. Tesislerde yerli turistlerin gecelemleri de % 23 daralarak 94 milyondan 72 milyon dolayına geriledi. Bu dönemde yabancı ve yerli toplam gecelemler de, % 16 düşerek 203 milyon dolayına indi.

2023 yılında, Antalya tesislerinde yabancıların yaptıkları gecelemler, 2022'de 85,8 milyondan 81,5 milyona indi.

Tesislerde yerli turistlerin gecelemleri de % 23 daralarak 13,4 milyondan 12,4 milyon dolayına geriledi. Bu dönemde yabancı ve yerli toplam gecelemler de, 99,3 milyondan 94,0 milyon dolayına indi.

Antalya'da yapılan tesis gecelemleri

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Turizm Kredileri 2023

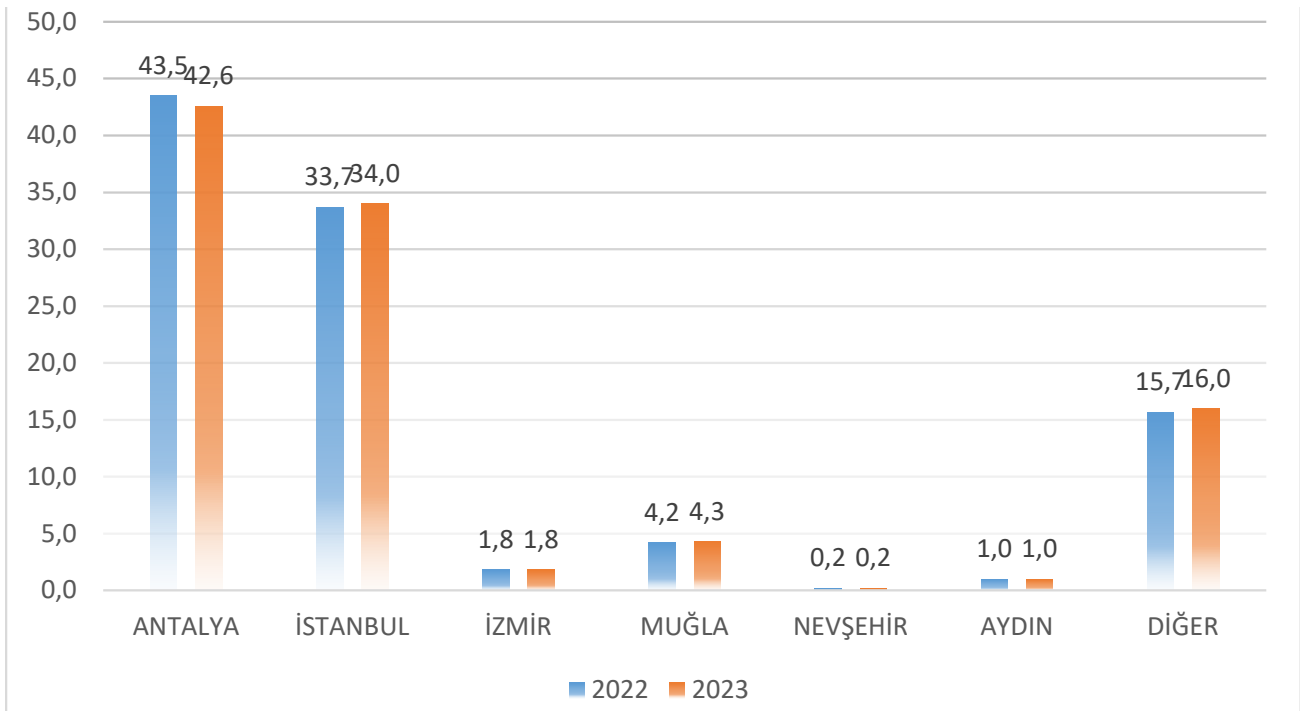
BDDK verilerinden derlenen verilere göre, 2023 yılında Türkiye şehirlerinde turizm sektörünün bankalardan kullandığı toplam kredi 112,8 milyar TL arttı. 2022'deki artış 45 milyardı.

Aynı dönemde turizmin aldığı gayri nakdi krediler de yüksek oranda artarak 26,9 milyar TL yükseldi. 2022'deki artış 7,6 milyar TL idi.

Toplam turizm kredilerinden Antalya'nın aldığı pay 2022'de 43,5 iken 2023'te % 42,6 oldu. İstanbul'un payı da 33,7'den % 34'e çıktı. Muğla'nın payı % 4,3 olurken İzmir'de % 1,8 olarak gerçekleşti.

Takibe düşen toplam kredilerin dağılımında İstanbul % 61 payla öne çıktı. İstanbul geçen yıl % 45 pay alıyordu. Takiplerde Antalya'nın payı ise % 24,7'den % 20,3'e düştü. İzmir'in ve Muğla'nın payları % 1,7 dolayına geriledi.

Turizmde banka kredilerinin dağılımı, %

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

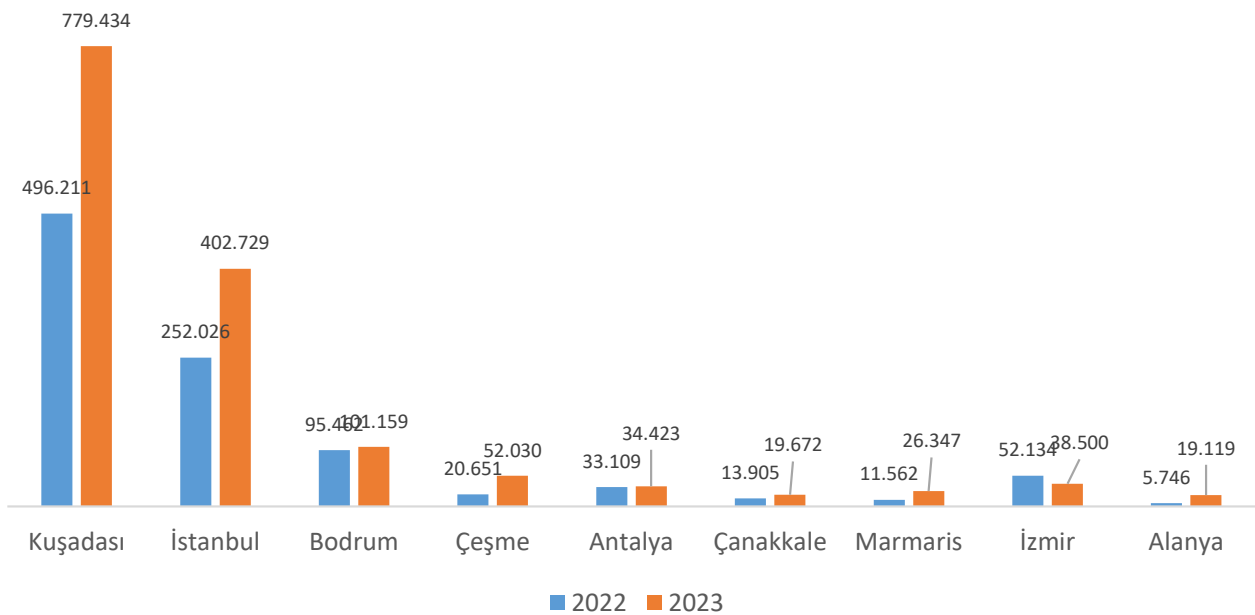
Kruvaziyer pazarı 2023

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'ndan derlenen verilere göre, 2023 yılının 12 aylık döneminde Türkiye'ye kruvaziyer gemilerle giden-gelen turist sayısı % 52,6 artarak 1,54 milyon bandını aştı. 2022 döneminde 1 milyon bandı yakalanmıştı.

Kruvaziyer turistlerin uğradığı limanlar içinde Kuşadası 779 bin yolcuyla ilk sırada yer alırken onu 403 bine yaklaşan yolcu ile İstanbul izledi.

150 bine yaklaşan Muğla ve 55 bini aşan Antalya onları izledi. İzmir limanları da 97 bin kişilik trafiğe ulaştı.

Limanlara göre yolcu sayısı

Kaynak: KTB

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

Konaklama vergisinde durum

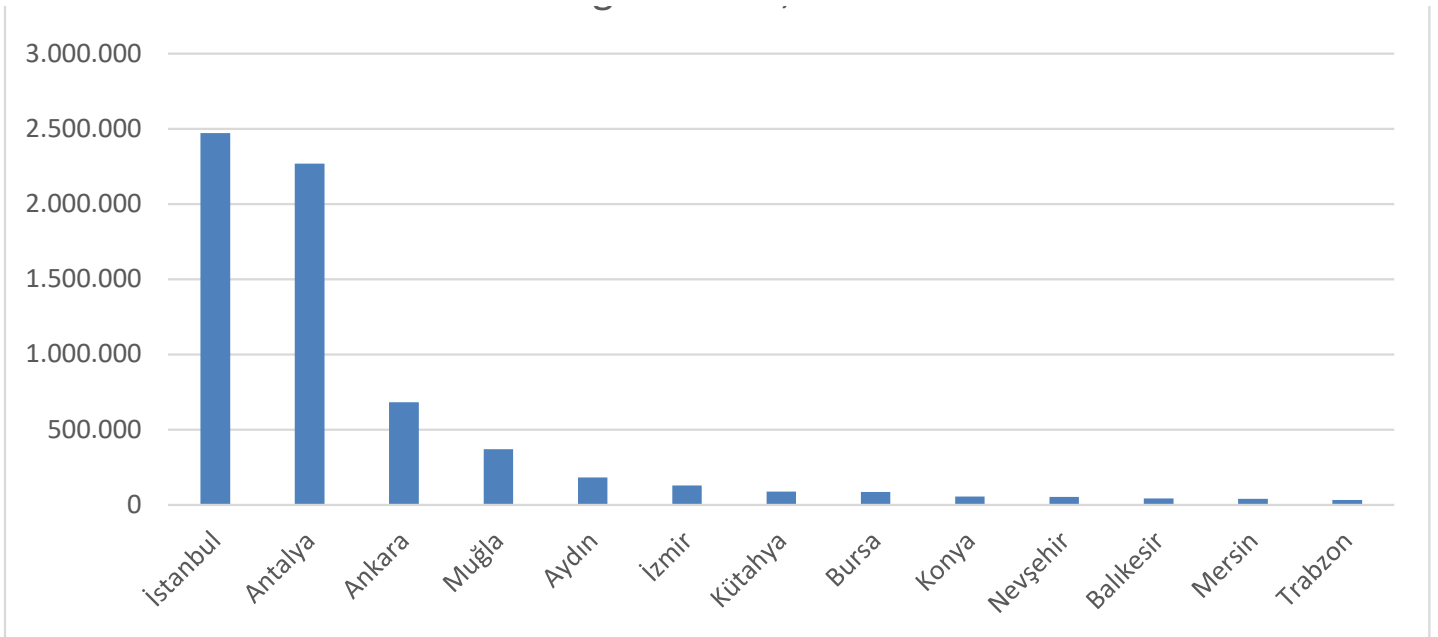
Turizmdatabank'ın Hazine'den derlediği verilere göre, 1 Ocak 2023 tarihi itibariyle yürürlüğe giren Konaklama vergisi, 2023 yılsonu itibariyle 250 milyon Doları aştı. En yüksek vergi miktarları; Haziran-Kasım 2023 döneminde alınırken, en yüksek miktar 50 milyon Dolarla Eylül'de kaydedildi.

Konaklama Vergisinin Konusu Nedir?

Konaklama vergisinin konusuna; otel, motel, tatil köyü, pansiyon, apart otel, misafirhane, kamping, dağ evi, yayla evi gibi konaklama tesislerinde verilen geceleme hizmeti ile bu hizmetle birlikte satılmak suretiyle konaklama tesisi bünyesinde sunulan (yeme, içme, aktivite, eğlence hizmetleri ve havuz, spor, termal ve benzeri alanların kullanımı gibi) hizmetler girer.(Hizmetten yararlananın uyuşuna veya yerleşik olduğu ülkeye bakılmaz.).

Konaklama vergisinin oranı % 2'dir. KDV hariç hizmet bedeli üzerinden hesaplanan bu verginin faturada ayrıca gösterilmesi de gerekiyor.

Konaklama vergisi tahsifatı, Dolar-2023

2 0 2 3
YILINDA
ANTALYA
TURİZMİ

2024'te enflasyon belirleyici

Türkiye turizmi, İspanya gibi, 2024 yılında yeniden bir “patlama” beklerken büyümenin önünde çok büyük bir sorun var.

Artan enflasyon ve maliyetler. Ana pazarlarımızda göstergeler düşerken, Türkiye’de yükseliş hala sürüyor.

2023 yılında Türkiye turizminin ana pazarlarında artan enflasyon ve maliyetler önemli bir sorun idi. Özellikle seyahat fiyatlarının pandemi ile başlayan yükseliş trendi 2024 yılında duracak gibi görünüyor.

Turizm Databank’ın ülkelerin verilerinden derlediği bilgilere göre, 2023 yılına ortalama % 10-11 enflasyonla başlayan ana pazarlarımız, Aralık ayında enflasyonu yarıya indirerek % 5’in altına çekti.

Bu dönemde Türkiye ise % 58 enflasyon ile başladığı yılı yükselerek % 65 ile tamamladı.

Ana pazarlarda, Rusya dışında, süren fiyat düşüşü 2024'te de sürerse ve Türkiye’de maliyet artışları durmazsa, turizm satışlarında fiyatlara baskılar yükselecektir. Bu da özellikle Rusya pazarında kısmen sağlansa da fiyat artışlarını olanaksız bırakacaktır.

Türkiye’nin ana pazarlarında enflasyonu seyri, %

	Almanya	Rusya	İngiltere	Hollanda	Polonya	Türkiye
2023-01	9,2	11,7	8,8	8,4	15,9	57,7
2023-02	9,3	10,9	9,2	8,9	17,2	55,2
2023-03	7,8	3,51	8,9	4,5	15,2	50,6
2023-04	7,6	2,3	7,8	5,8	14,0	43,7
2023-05	6,3	2,5	7,9	6,8	12,5	39,7
2023-06	6,8	3,2	7,3	6,4	11,0	38,3
2023-07	6,5	4,3	6,4	5,3	10,3	48,0
2023-08	6,4	5,1	6,3	3,4	9,5	59,1
2023-09	4,3	6,	6,3	-0,3	7,7	61,7
2023-10	3,0	6,7	4,7	-1,0	6,3	61,5
2023-11	2,3	7,4	4,2	1,4	6,3	62,1
2023-12	3,8	7,4	4,2	1,0	6,2	64,9

Ekonomik Verilerden

DÖVİZ KURLARI
EXCHANGE RATES DOLAR / TL

	2020	2021	2022	2023	2024
Ocak	5,93	7,40	13,54	18,79	30,05
Şubat	6,06	7,08	13,66	18,86	
Mart	6,34	7,50	14,38	19,00	
Nisan	6,85	8,16	14,81	19,34	
Mayıs	6,95	8,37	15,74	19,72	
Haziran	6,82	8,62	17,00	23,11	
Temmuz	6,86	8,61	17,13	26,47	
Ağustos	7,28	8,52	18,04	27,00	
Eylül	7,54	8,55	18,33	26,99	
Ekim	7,85	9,17	18,60	27,85	
Kasım	7,99	10,69	18,61	28,64	
Aralık	7,71	13,65	18,67	29,05	

DÖVİZ KURLARI
EXCHANGE RATES AVRO / TL

	2020	2021	2022	2023	2024
Ocak	6,58	9,01	15,33	20,23	32,81
Şubat	6,61	8,57	15,49	20,23	
Mart	7,01	8,97	15,84	20,33	
Nisan	7,44	9,76	15,64	21,19	
Mayıs	7,57	10,17	16,66	21,46	
Haziran	7,68	10,38	17,98	24,99	
Temmuz	7,84	10,19	17,55	29,26	
Ağustos	8,62	10,07	18,27	29,48	
Eylül	8,89	10,06	18,16	28,87	
Ekim	9,20	10,63	18,27	29,41	
Kasım	9,45	12,20	18,53	30,90	
Aralık	9,39	15,43	19,76	31,70	

DÖVİZ KURLARI
EXCHANGE RATES POUND / TL

	2020	2021	2022	2023	2024
Ocak	7,76	10,11	18,39	22,97	38,25
Şubat	7,88	9,84	18,53	22,87	
Mart	7,86	10,44	19,06	23,08	
Nisan	8,52	11,32	18,62	24,10	
Mayıs	8,56	11,80	19,61	24,67	
Haziran	8,56	12,11	20,99	29,17	
Temmuz	8,67	11,94	20,57	34,14	
Ağustos	9,58	11,86	21,68	34,39	
Eylül	9,79	11,77	20,80	33,58	
Ekim	10,10	12,57	21,01	33,95	
Kasım	10,57	14,42	21,34	35,54	
Aralık	10,38	18,13	22,77	35,85	

TÜKETİCİ FİYATLARI-CPI
Önceki aya göre-monthly (%)

	2020	2021	2022	2023	2024
Ocak	1,35	1,68	11,10	6,65	6,70
Şubat	0,35	0,91	4,81	3,15	
Mart	0,57	1,08	5,46	2,29	
Nisan	0,85	1,68	7,25	2,39	
Mayıs	1,36	0,89	2,98	0,04	
Haziran	1,13	1,94	4,95	3,92	
Temmuz	0,58	1,80	2,37	9,49	
Ağustos	0,86	1,12	1,46	9,09	
Eylül	0,97	1,25	3,08	4,75	
Ekim	2,13	2,39	3,54	3,43	
Kasım	2,30	3,51	2,88	3,28	
Aralık	1,25	13,58	1,18	2,93	

TÜKETİCİ FİYATLARI- CPI
Yıllık değişim -Yearly (%)

	2020	2021	2022	2023	2024
Ocak	12,15	14,97	48,69	57,68	64,86
Şubat	12,37	15,61	54,44	55,18	
Mart	11,86	16,19	61,14	50,51	
Nisan	10,94	17,14	69,97	43,68	
Mayıs	11,39	16,59	73,50	39,59	
Haziran	12,62	17,53	78,62	38,21	
Temmuz	11,76	18,95	79,60	47,83	
Ağustos	11,77	19,25	80,21	58,94	
Eylül	11,75	19,58	83,45	61,53	
Ekim	11,89	19,89	85,51	61,36	
Kasım	14,03	21,31	84,39	61,98	
Aralık	14,60	36,08	64,27	64,77	

TÜKETİCİ FİYATLARI-CPI
12 ay ortalama-12 month average (%)

	2020	2021	2022	2023	2024
Ocak	14,52	12,53	22,58	72,45	54,72
Şubat	13,94	12,81	25,98	71,83	
Mart	13,33	13,18	29,88	70,20	
Nisan	12,66	13,70	34,46	67,20	
Mayıs	12,10	14,19	39,33	63,72	
Haziran	11,88	14,55	44,54	59,95	
Temmuz	11,51	15,15	49,65	57,45	
Ağustos	11,27	15,78	54,69	56,28	
Eylül	11,47	16,42	59,91	55,30	
Ekim	11,74	17,09	65,26	54,26	
Kasım	12,04	17,71	70,36	53,40	
Aralık	12,28	19,60	72,31	53,86	

GELEN ZİYARETÇİLER-TOPLAM
INCOMING VISITORS/ BİN KİŞİ(000)

	2021	2022	2023	2024
Ocak	727,3	1754,3	2635,8	
Şubat	764,3	2005,0	2304,0	
Mart	1198,4	2552,1	2831,6	
Nisan	1072,5	3124,2	3900,5	
Mayıs	1254,7	4530,1	5011,4	
Haziran	2540,9	5564,8	6262,0	
Temmuz	5320,0	7720,7	8295,9	
Ağustos	4630,3	7002,2	7487,8	
Eylül	3999,3	5993,4	6501,0	
Ekim	3967,4	5373,1	5481,2	
Kasım	2081,2	2954,4	3001,1	
Aralık	2482,7	2813,1	2981,4	

TÜİK, KTB

GELEN YABANCI ZİYARETÇİLER
INCOMING FOREIGNERS/ BİN KİŞİ(000)

	2021	2022	2023	2024
Ocak	509,8	1281,7	2006,0	
Şubat	538,0	1541,4	1870,4	
Mart	905,3	2079,6	2335,7	
Nisan	790,7	2574,4	3321,8	
Mayıs	936,3	3873,2	4500,2	
Haziran	2047,6	5014,8	5584,0	
Temmuz	4361,0	6665,0	7148,0	
Ağustos	3982,2	6304,8	6660,7	
Eylül	3513,5	5475,5	5786,0	
Ekim	3471,5	4803,2	4987,1	
Kasım	1764,0	2551,5	2525,3	
Aralık	1892,5	2399,4	2483,8	

TÜİK, KTB

GELEN VATANDAŞ ZİYARETÇİLER
INCOMING CITIZENS / BİN KİŞİ(000)

	2021	2022	2023	2024
Ocak	217,5	472,6	629,9	
Şubat	226,3	463,6	433,6	
Mart	293,0	472,6	495,9	
Nisan	281,8	549,8	578,7	
Mayıs	318,4	656,9	511,2	
Haziran	493,3	550,0	678,0	
Temmuz	959,0	1055,7	1147,9	
Ağustos	648,2	697,5	827,1	
Eylül	485,9	517,9	714,9	
Ekim	495,8	569,9	494,1	
Kasım	317,3	402,9	475,8	
Aralık	590,2	413,7	497,7	

TÜİK, KTB

KİŞİBAŞI TURİZM GELİRİ -TOPLAM-DOLAR/TOURISM INCOME PER PER PERSON -TOTAL-DOLLAR

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ocak - January	1 002	978	946	853	745	752	789	825	1 030	1 030	1 077
Şubat - February	990	959	935	800	708	733	774	820	994	994	1 086
Mart - March	971	950	923	788	684	723	754	847	1 015	1 015	1 051
Nisan - April	829	839	732	681	621	653	700	-	1 016	1 016	898
Mayıs - May	827	836	743	689	635	661	717	-	1 009	1 009	937
Haziran - June	838	844	748	684	632	660	725	-	1 005	1 005	944
Temmuz - July	744	770	729	716	712	647	739	915	1 029	1 029	911
Ağustos - August	729	768	729	708	697	635	725	937	1 026	1 026	895
Eylül - September	752	787	741	724	711	640	737	895	1 053	1 053	901
Ekim - October	971	942	836	745	788	712	844	977	1 062	1 062	1 015
Kasım - November	973	945	827	729	744	689	796	933	1 018	1 018	965
Aralık - December	988	939	835	721	717	673	768	937	973	973	940

AKTOB
TURİZM
ARAŞTIRMALARI

ARALIK 2023

AKTOB YÖNETİM KURULU

KAAN KAŞIF KAVALOĞLU	Y.K. BAŞKANI
ECE TONBUL	Y.K. BŞK.YRD
SELÇUK AKILTOPU	Y.K. BŞK.YRD
MEHMET TÜMBÜL	GENEL SEKRETER
ZAFER ALKAYA	SAYMAN
AHMET ÇEVİK	Y. K. ÜYESİ
HASAN ALİ CEYLAN	Y. K. ÜYESİ
MURAT KALAYCI	Y. K. ÜYESİ
RAMAZAN KARA	Y. K. ÜYESİ
MEHMET ALİ KARAMANCI	Y. K. ÜYESİ
NİHAT VURAL	Y. K. ÜYESİ
TOLGA KİLİT	Y. K. ÜYESİ
İBRAHİM YAŞAR	Y. K. ÜYESİ
FATİH CANER	Y. K. ÜYESİ
BURAK BEYAZ	Y. K. ÜYESİ

Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliđi (AKTOB)

Yayına Hazırlayan: AKTOB Araştırma Birimi

Tel: 90 242 321 39 94/95 Fax: 90 242 321 59 26 / 27

E-posta: info@aktob.org.tr

Adres: Gebizli Mah. Termessos Bulvarı Güngör Ahmet Yitmen İş Merkezi

No: 73/ A 07300 Muratpaşa / ANTALYA